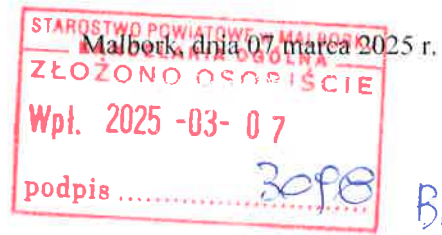

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w MALBORKU**

ONS.9011.3.2025.AG

Pomorski Państwowy Wojewódzki

Inspektor Sanitarny

ul. Dębinki 4

80-211 Gdańsk

nad-orsanitarny.wsse.gdansk@sanepid.gov.pl

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku, w nawiązaniu do pisma z dnia 06.02.2025 r. OPZ.9011.7.2025.KŻ, przesyła sprawozdanie o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu malborskiego i sztumskiego za 2024 r.

Państwowy Powiatowy

Inspektor Sanitarny

w Malborku

Elżbieta Zybko

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

pismo przesłane drogą elektroniczną

Zał. 2.

1. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu malborskiego za 2024 r. (pdf)
2. Ocena stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu sztumskiego za 2024 r. (pdf)

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku
82-200 Malbork, ul. Juliusza Słowackiego 64
tel. centrala: 55-647-25-55
e- Doręczenia: AE:PL-60097-94277-FVGSJ-27
e-mail: psse.malbork@sanepid.gov.pl, <https://www.gov.pl/web/psse-malbork>,

Otrzymują:

1. Ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu malborskiego za 2024 r. (pdf)

Biuro Rady Powiatu Malborskiego

Pl. Słowiański 17

82-200 Malbork

br@powiat.malbork.pl

2. Ocenę stanu bezpieczeństwa sanitarnego powiatu sztumskiego za 2024 r. (pdf)

Biuro Rady

Starostwo Powiatowe w Sztumie

ul. Mickiewicza 31

82-400 Sztum

biuro.rady@powiatsztumski.pl

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Malborku

**Informacja dotycząca realizacji zadań Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Malborku
związanych z bezpieczeństwem powiatu malborskiego za 2024 r.**

Spis treści

WSTĘP.....	3
SEKCJA PRZECIWEPIDEMICZNA	4
SEKCJA BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH	23
SEKCJA HIGIENY PRACY.....	44
SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY	48
OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA.....	57
ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY	64

WSTĘP

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej przedstawia przynajmniej raz w roku ocenę stanu sanitarno – higienicznego i sytuacji epidemiologicznej powiatu malborskiego.

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Malborku swym nadzorem obejmuje cały obszar powiatu malborskiego, jak również miasto Malbork oraz ludność zamieszkującą na tym terenie. Nadzór sanitarno – epidemiologiczny Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej sprawowany jest wielopłaszczyznowo poprzez sekcje wchodzące w strukturę stacji.

W ocenie stanu bezpieczeństwa przedstawiono informacje o warunkach higieny środowiska, bezpieczeństwa żywności i żywienia i produktów kosmetycznych, higieny pracy w zakładach pracy, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, warunków higieniczno - sanitarnych obiektów użyteczności publicznej, działalności oświatowo – zdrowotnej oraz promocji zdrowia. Ocenę stanu sanitarnego powiatu malborskiego opracowano w oparciu o dokumentację i materiały zgromadzone w wyniku wykonywania ustawowych zadań Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku w 2024 r.

Mam nadzieję, że przedstawiony raport będzie podstawą do podejmowania działań, które pozwolą na dalszą poprawę zdrowia publicznego w powiecie malborskim.

Przedmiotowy raport jak i wiele innych interesujących informacji na temat podejmowanych działań przez Państwową Inspekcję Sanitarną w regionie przedstawione zostały na naszej stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/psse-malbork/> i mediach społecznościowych typu Facebook.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Malborku

Elżbieta Zybko

SEKCJA PRZECIWEPIDEMICZNA

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku, zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi i wytycznymi organów nadrzędnych, zajmuje się monitorowaniem sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych i zakażeń, w tym ognisk epidemicznych, dochodzeniami epidemiologicznymi, prowadzeniem rejestrów, raportów i sporządzaniem analiz, a także nadzorem nad szczepieniami ochronnymi na terenie powiatu malborskiego.

W powiecie malborskim w 2024 r., w porównaniu z rokiem 2023 r., nastąpił wzrost zarejestrowanych przez inspekcję sanitarną przypadków chorób zakaźnych. Sytuacja taka może mieć związek z powrotem do funkcjonowania społeczeństwa po epidemii COVID-19, wzmożeniem bliskich kontaktów międzyludzkich, ale także rozluźnieniem przestrzegania zasad higienicznych.

W związku z wprowadzeniem w 2023 r. nowych wymagań prawnych, rozpoczęto rejestrację zakażeń układu oddechowego wywołanych przez wirus RSV. W 2024 r. zarejestrowano w powiecie malborskim 67 zachorowań w związku z zakażeniem wirusem RSV, w tym 40 zakażeń u dzieci do lat 2. Leczenia szpitalnego wymagało 29 osób, w tym 22 dzieci do lat 2.

Wzrost liczby zachorowań i zapadalności dotyczył:

- chorób przenoszonych drogą kropelkową - krztuśca, grypy, RSV,
- chorób przenoszonych drogą pokarmową – rotawirusy, norowirusy, *Clostridioides difficile*,
- chorób przenoszonych przez wektory – boreliozy,
- przypadków przewlekłego zapalenia wątroby typu B i C,
- zachorowań na choroby inwazyjne ośrodkowego układu nerwowego wywołane przez *Streptococcus pneumoniae*.

Zmniejszenie liczby zachorowań dotyczyło:

- zakażeń SARS-CoV-2 (COVID-19).

Spośród monitorowanych niebezpiecznych chorób w powiecie malborskim nie odnotowano przypadków m.in.: błonicy, odry, cholery, grypy ptaków, gorączek krwotocznych, polio, włośnicy, dżumy, wariantu choroby Creutzfeldta-Jakoba, węglika, wścieklizny.

Choroby zakaźne objęte przez Światową Organizację Zdrowia programami eradykacji i eliminacji

Polska uczestniczy w koordynowanych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) globalnych programach eliminacji odry i różyczki oraz eradykacji poliomyelitis. Są to choroby zakaźne występujące wyłącznie u człowieka, przeciwko którym dostępne są szczepionki o wysokim stopniu skuteczności. Dzięki temu możliwa jest eliminacja ww. chorób na danym obszarze (brak zakażeń rodzimych, możliwe tzw. zawleczenia z zagranicy), a docelowo ich eradykacja, tzn. całkowite wyeliminowanie na świecie.

Różyczka

W 2024 r. w powiecie malborskim zarejestrowano 2 przypadki różyczki u 2 chłopców niezaszczepionych do 1 r.ż. Były to przypadki bez potwierdzenia laboratoryjnego (przypadki możliwe na podstawie objawów klinicznych).

Poliomyelitis i ostre porażenia wiotkie

W 2024 r. na terenie powiatu malborskiego nie zarejestrowano przypadków ostrego porażenia wiotkiego (OPW) u dzieci i młodzieży poniżej 15 r.ż. Zgodnie z wytycznymi programu WHO eradykacji poliomyelitis pobiera się próbki materiału klinicznego od dzieci oraz współdomowników i przekazuje do badań w Zakładzie Wirusologii NIZP PZH-PIB w Warszawie. Zauważono poprawę wysyłania raportów do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego (PPIS) przypadków ostrych porażen wiotkich u dzieci do 15 r.ż. dzięki wzmożonym działaniom nadzorowo-kontrolnym PSSE w Malborku. Od 2024 r. w powiecie malborskim, zgodnie ze Światowym Programem Eradykacji Poliomyelitis i utrzymującą się możliwością zawlekania wirusa polio z regionów endemicznego występowania dzikich szczepów (m.in. przypadkami polio, które wystąpiły w Ukrainie) kontynuowano czynny nadzór nad wystąpieniem przypadków OPW u dzieci do 15 r.ż. W tym celu zwiększono nadzór nad podmiotami leczniczymi, mający na celu zwiększenie zgłaszalności przypadków ostrych porażen wiotkich u dzieci do 15 r.ż. oraz ich wirusologiczną weryfikację.

W szpitalu znajdującym się na terenie powiatu malborskiego w oddziale neonatologicznym oraz oddziale pediatrycznym weryfikowano:

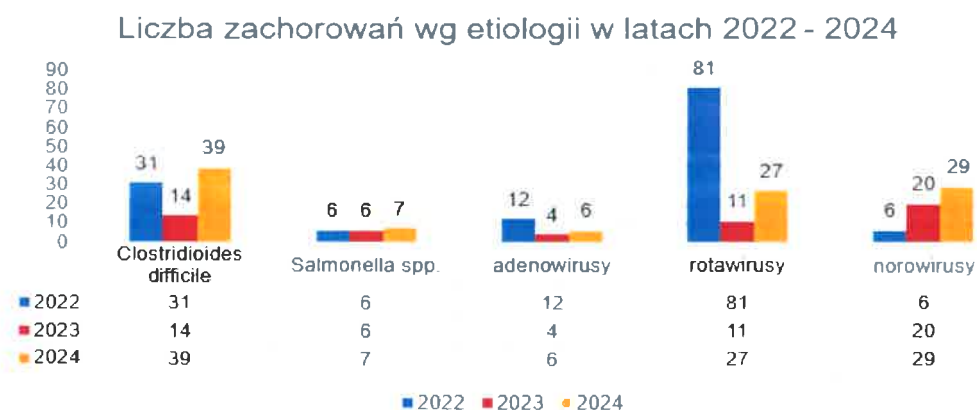
- comiesięczne raporty w zakresie zgłaszalności do PSSE w Malborku przez podmiot leczniczy przypadków wystąpienia OPW u dzieci do 15 r.ż.,
- dostępność w podmiocie leczniczym dla lekarzy procedur „Schemat postępowania w przypadku ostrego porażenia wiotkiego u osoby poniżej 15 r.ż.”, w tym uświadamiania personelowi medycznemu konieczności przekazania próbek materiału klinicznego do Referencyjnego Laboratorium Wirusologii w NIZP PZH-PIB celem potwierdzenia, bądź wykluczenia wystąpienia przypadku zachorowania na poliomyelitis.

Zakażenia i choroby przenoszone drogą pokarmową

W powiecie malborskim w 2024 r. zarejestrowano ogółem 4 ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową, w 2023 r., nie zarejestrowano ognisk. Najwięcej ognisk wystąpiło w środowiskach domowych - 100% (5 ognisk) i były to ogniska 2-3 osobowe powiązane z lokalami gastronomicznymi jak restauracje, lub zakupem żywności gotowej do spożycia w sklepach spożywczych. Wśród zarejestrowanych ognisk nie udało się ustalić czynnika chorobotwórczego.

W 2024 r. zarejestrowano:

- 7 zakażeń wywołanych salmonelozą (w 2023 r. - 8), 5 osób hospitalizowano, w tym 2 dzieci do 2 r. ż. oraz 3 dorosłych w przedziale wiekowym 64-65 lat,
- 39 przypadków wywołanych *Clostridioides difficile* (w 2023 r. - 14), 37 osób hospitalizowano w przedziale wiekowym 19-90 lat,
- 27 przypadków wirusowego zakażenia jelitowego wywoływanego przez rotawirusy (2023 r. – 11), 25 osób hospitalizowano,
- 29 przypadków norowirusa (w 2023 r. – 20), wszystkie dotyczyły dzieci w wieku 1-13 lat i wymagały hospitalizacji,
- 6 przypadków adenowirusa (2023 r. – 4), u dzieci w wieku 1-15 lat, wymagających hospitalizacji.
- 2 zachorowania na WZW A u kobiety w wieku 70 lat bez hospitalizacji oraz mężczyzny w wieku 67 lat wymagającego hospitalizacji.

Wykres 1. Liczba zakażeń wg etiologii w latach 2022-2024.

Wybrane choroby, którym można zapobiegać za pomocą szczepień

Krztusiec

W 2024 r. zarejestrowano 23 przypadki zachorowań na krztusiec potwierdzonych laboratoryjnie

w przedziale wiekowym 1-17 lat (5 dzieci wymagało hospitalizacji) oraz dorosłych w wieku 24-78 lat. (W 2023 r. 3 przypadki).

W odnotowywanych zachorowaniach na krztusiec w 2024 r. zaobserwowano tendencję wzrostową w stosunku do roku 2023 i 2022, po znaczących spadkach ww. zachorowań w czasie epidemii.

Świnka

W roku sprawozdawczym liczba zgłoszonych przypadków na świnkę wyniosła 3, u dzieci w wieku 3-18 lat w rozpoczętym cyklu szczepienia, bez hospitalizacji (1 przypadek w 2023 r., brak zachorowań w 2022 r.).

Błonica, tężec

Błonica jest chorobą, która dzięki szczepieniom w powiecie malborskim od wielu lat nie występuje, nie odnotowano zachorowań także w 2023 r. i 2022 r.

Grypa

Z dniem 7 lipca 2023 r. weszły w życie przepisy rozporządzenia Rady Ministrów znoszące obowiązek składania przez placówki medyczne sprawozdań MZ-55 „Tygodniowy, dzienny meldunek o zachorowaniach i podejrzeniach na grypę” dotyczący zachorowań do Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Tym samym został zmieniony system raportowania dotyczący grypy i aktualne dane z 2024 r. dotyczą przypadków grypy potwierdzonej, nie są zgłaszane przypadki grypopodobne.

Zgodnie z nowym systemem raportowania w 2024 r. w powiecie malborskim zarejestrowano 357 zachorowań na grypę, w tym 347 potwierdzonych dodatnim wynikiem szybkiego testu antygenowego. Wśród wymienionej ogólnej liczby zachorowań, laboratoryjnie potwierdzono 3 przypadki zachorowań (PCR), w tym u dziecka w wieku 6 lat oraz 2 osób dorosłych w wieku 61 i 73 lat oraz 7 zachorowań powiązано epidemiologicznie. Hospitalizowano 27 osób z powodu objawów ze strony układu oddechowego, nie zarejestrowano zgonów.

Ospa wietrzna

W 2024 r. w powiecie malborskim zarejestrowano 241 przypadków zachorowań na ospę wietrzną. Najwięcej, bo 227 zachorowań odnotowano w grupie wiekowej 1-18 lat, 14 zachorowań w wieku 21-57 lat oraz zarejestrowano 2 hospitalizacje u dzieci. Natomiast w 2023 r. odnotowano 331 przypadków.

Choroby wieku dziecięcego nieszczepionkowe

Płonica (szkarlatyna)

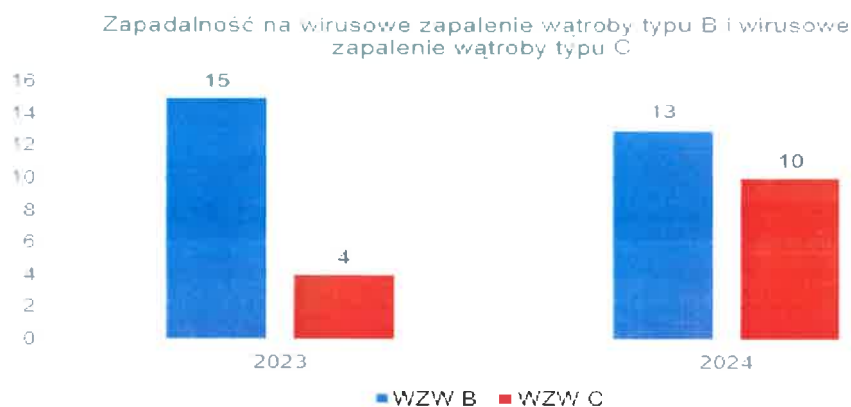
W 2024 r. na terenie powiatu malborskiego spadła liczba zachorowań na płonicę, zarejestrowano 97 przypadków płonicy. W 2023 r. liczba przypadków była znacznie większa i wynosiła 233 przypadki.

Choroby przenoszone drogą krwiopochodną

W 2024 r. zarejestrowano 13 zachorowań (w 2023 r. – 15 zachorowań u 6 mężczyzn i 9 kobiet) u 8 mężczyzn w wieku 38-63 lat i 5 kobiet w wieku 34-50 lat na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu B i BNO (bliżej nieokreślone). Osoby chore na WZW typu B oraz osoby z ich styczności były obejmowane nadzorem epidemiologicznym i lekarskim, natomiast osoby niezaszczepione kierowano do szczepień ochronnych przeciwko WZW B.

Wirusowe zapalenie wątroby typu C to istotny problem epidemiologiczny, gdyż ma przeważnie wieloletni, bezobjawowy przebieg. Nieleczona choroba może prowadzić do rozwoju marskości wątroby i raka wątrobowokomórkowego, a znaczna część osób żyjących z WZW C nie zdaje sobie sprawy ze swojego stanu zdrowia. Od 1 lipca 2023 r. lekarz podstawowej opieki zdrowotnej może kierować pacjentów na bezpłatne (refundowane przez NFZ) badania przeciwciał anti-HCV. W 2024 r. na terenie powiatu malborskiego zarejestrowano ogółem 10 zachorowań na WZW typu C przewlekłe i BNO, w tym u 6 mężczyzn i 4 kobiet. W 2024 r. odnotowano wzrost zachorowań na WZW typu C w stosunku do roku 2023, w którym zarejestrowano ogółem 4 zachorowania na WZW typu C. Zapadalność na wirusowe zapalenie wątroby typu B i wirusowe zapalenie wątroby typu C przedstawiono na wykresie 2.

W 2024 r. wskaźniki zapadalności na WZW typu B i WZW typu C kształtowały się na wyższym poziomie niż w latach 2022-2023. Do wzrostu liczby rejestracji przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby mogła przyczynić się większa dostępność do placówek medycznych i badań diagnostycznych (większa wykrywalność zachorowań) po okresie epidemii COVID-19.

Wykres 2. Zapadalność na WZW B i WZW C w latach 2023-2024.

Gruźlica

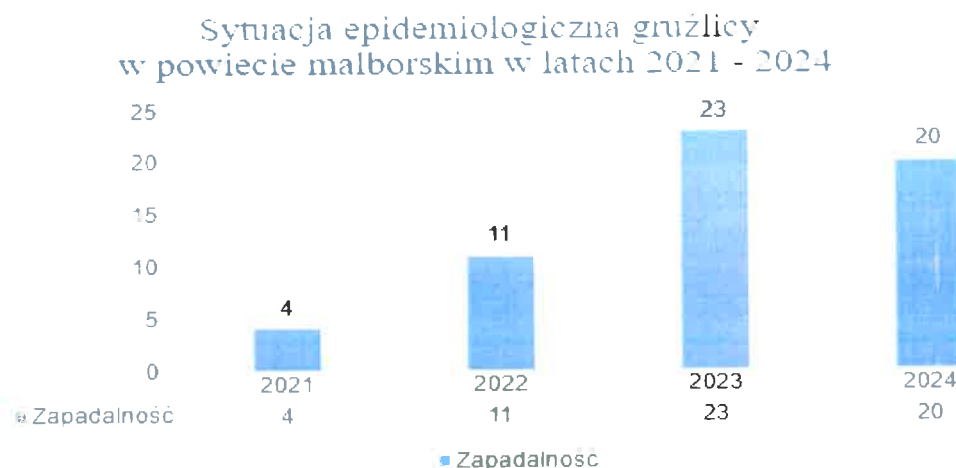
Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku prowadzi rejestr zachorowań na gruźlicę i inne mykobakteriozy, sprawuje nadzór epidemiologiczny nad chorymi i osobami z kontaktu z chorymi na gruźlicę prątkującą oraz analizuje dane epidemiologiczne, które ostatecznie opracowuje Instytut Chorób Płuc i Gruźlicy (IGiChP) w Warszawie. Sytuację epidemiologiczną gruźlicy w powiecie malborskim w latach 2021-2024 przedstawiono na wykresie 3. Podając poniższe dane dotyczące gruźlicy należy zaznaczyć, że jak co roku, pełne dane epidemiologiczne dotyczące przypadków gruźlicy zarejestrowanych w powiecie malborskim w 2024 r. po weryfikacji zostaną oficjalnie opublikowane w drugim kwartale 2025 r. przez Zakład Epidemiologii i Organizacji Walki z Gruźlicą w Instytucie Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie.

W 2024 r. zanotowano 20 przypadków nowych zachorowań na gruźlicę płuc, która stanowiła 100% wszystkich zachorowań. W 2024 r., podobnie jak w latach poprzednich, zapadalność na gruźlicę wśród mężczyzn była znacznie wyższa niż u kobiet. Zarejestrowano 17 zachorowań u mężczyzn w wieku 26-75 lat oraz 3 zachorowania u kobiet w wieku 35-80 lat. Odnotowano 4 zachorowania w ośrodkach dla ludzi bezdomnych. Wszystkie osoby poddano leczeniu szpitalnemu. W 2024 r. z powodu gruźlicy układu oddechowego w powiecie malborskim zmarły 3 osoby obciążone dodatkowymi chorobami byli to mężczyźni > 52 lat.

Dla porównania w 2023 r. zarejestrowano 23 przypadki gruźlicy układu oddechowego, a 2022 r. 11 przypadków.

W ostatnich latach 2023-2024 zapadalność na gruźlicę w powiecie malborskim stopniowo rosła, podobnie jak w Polsce. Mając na względzie obecną sytuację geopolityczną (wojna w Ukrainie), a także biorąc pod uwagę nieograniczony ruch ludności między państwami UE i państwami trzecimi, należy

mieć na uwadze, że istnieje ryzyko ciągłej transmisji gruźlicy.

Wykres 3. Zachorowania na gruźlicę w powiecie malborskim w latach 2021-2024.

Choroby przenoszone przez wektory

Borelioza

Borelioza jest chorobą przenoszoną przez kleszcze, nie ma jednak w jej przypadku metody zapobiegania poprzez szczepienia. W 2024 r. w powiecie malborskim zarejestrowano 23 przypadki zachorowań na boreliozę skórną, zachorowalność była większa niż w 2023 r. (w 2023 r. zarejestrowano 21 przypadków zachorowań). Zarejestrowano 1 zachorowanie na neuroboreliozę u mężczyzny w wieku 46 lat podlegającemu hospitalizacji.

Kleszczowe zapalenie mózgu

W 2024 r. w powiecie malborskim nie zarejestrowano przypadków zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu (KZM). Jednak w Polsce, rośnie liczba przypadków zachorowań na choroby odkleszczowe (TBD, tick-borne diseases). Przyczynami wzrostu zachorowań na choroby przenoszone przez kleszcze są przede wszystkim zmiany klimatyczne, związane z ogólnym ociepleniem: krótkie zimy, długie, często wilgotne lata, rozwój turystyki oraz zmiany stylu życia, związane z aktywnymi formami wypoczynku na łonie natury. Dostępne są preparaty szczepionkowe przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu. Aby skutecznie ochronić się przed zakażeniem konieczne jest przyjęcie 3 dawek szczepienia pierwotnego oraz dawek przypominających co 3-5 lat. Zaszczepienie zimą lub wczesną

wiosną zapewnia ochronę już od początku aktywności kleszczy (od kwietnia do października). Szczepionki zalecane są w określonych grupach zawodowych oraz osobom przebywającym na obszarach endemicznych. Szczepionki przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu cechuje wysoka skuteczność – na 100 szczepionych powyżej 95 osób wytwarza przeciwciała ochronne zabezpieczające przed powikłaniami.

Wścieklizna

W 2024 r. nie odnotowano ani jednego przypadku wścieklizny u zwierząt na terenie powiatu malborskiego i podobnie jak w latach poprzednich, nie zarejestrowano zachorowań na wściekliznę u ludzi. W sytuacji zgłoszenia pokąsania Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku obejmuje nadzorem epidemiologicznym osoby ze styczości ze zwierzęciem i nawiązuje współpracę z Powiatowym Lekarzem Weterynarii w celu obserwacji zwierzęcia z powodu podejrzenia zakażenia wirusem wścieklizny. W 2024 r. zgłoszono 67 przypadków styczości i narażenia na wściekliznę, u 12 osób była potrzeba szczepień poekspozycyjnych. Przypadki pogryzień były spowodowane przez psy – 49, koty – 16, szczur - 1, lis – 1. (w 2023 r. zgłoszono 78 pokąsań).

Choroby inwazyjne (inwazyjna choroba meningokokowa i pneumokokowa)

W 2024 r. w powiecie malborskim nie zarejestrowano przypadków inwazyjnej choroby meningokokowej IChM.

W 2024 r. zarejestrowano 5 przypadków inwazyjnej choroby pneumokokowej (IChP) wywołanej zakażeniem *Streptococcus pneumoniae*, w tym 1 zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych, u mężczyzny hospitalizowanego w wieku 46 lat, 3 posocznice u 2 mężczyzn w wieku 54 - 79 lat oraz u kobiety w wieku 37 lat, która z powodu IChP zmarła oraz jedno zakażenie nieokreślone u dziecka w wieku 10 lat. W roku 2023 odnotowano 5 przypadków IChP, w tym 1 zgon.

Zakażenia i choroby przenoszone drogą płciową

Wybrane choroby

W 2024 r. w powiecie malborskim zarejestrowano ogółem 6 przypadków chorób przenoszonych drogą płciową STI (sexually transmitted infection). Dla porównania, w roku 2023 liczba zachorowań wynosiła 9 przypadków. Wśród chorób z grupy STI w 2024 r. zarejestrowano następujące jednostki chorobowe:

- Kiła – 4 przypadki zachorowań, w tym 2 przypadki kiły wczesnej, 2 przypadki kiły nieokreślonej (w 2023 r. 5 przypadków, w tym 2 kiły wczesnej i 3 kiły nieokreślonej),

- Chlamydie - 2 przypadki, w 2023 r. zarejestrowano 1 przypadek ,
- Podobnie jak w latach poprzednich nie zarejestrowano ziarnicy wenerycznej wywołanej przez Chlamydie.

Zakażenia wirusem HIV i zachorowania na AIDS

W powiecie malborskim w 2024 r. zarejestrowano 2 przypadki zakażeń wirusem HIV u mężczyzn w wieku 22 i 52 lata oraz 1 przypadek zachorowania na AIDS. W 2023 r. zarejestrowano 3 przypadki HIV, nie odnotowano przypadków AIDS. Znaczną rolę w profilaktyce zakażeń HIV odgrywają akcje medialne skierowane na edukację prozdrowotną, a także aktywne działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku w zakresie kontroli zgłaszalności chorób zakaźnych poprzez kierowanie pism do podmiotów leczniczych jak i czynny udział w social mediach oraz placówkach oświatowych poprzez organizowanie pogadanek, olimpiady na temat HIV i AIDS.

Inne choroby istotne w nadzorze epidemiologicznym.

Listerioza

W 2024 r. w powiecie malborskim zarejestrowano 1 przypadek posocznicy wywołanej zakażeniem *Listeria monocytogenes*, u hospitalizowanej kobiety w wieku 58 lat (w 2023 r. również zarejestrowano 1 przypadek).

1. SARS-CoV-2/COVID-19/

Sytuacja epidemiologiczna związana z zachorowaniami na COVID-19, w 2024 r. uległa poprawie (znaczący spadek liczby zakażeń i zgonów spowodowanych SARS-CoV-2). W 2024 r. w powiecie malborskim zarejestrowano 561 przypadków zakażeń SARS-CoV-2. Liczba zachorowań była mniejsza o 260 w porównaniu z rokiem 2023 r., w którym zarejestrowano 821 przypadków zakażeń SARS-CoV-2.

NADZÓR NAD REALIZACJĄ SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH

Nadzór nad podmiotami leczniczymi wykonującymi szczepienia ochronne

Obowiązkowe szczepienia ochronne odgrywają kluczową rolę w zapobieganiu wielu chorobom zakaźnym. Organy Inspekcji Sanitarnej sprawują nadzór nad podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą wykonującymi szczepienia ochronne, m.in. przeprowadzają kontrole stanu zaszczepienia

oraz zajmują się dystrybucją preparatów szczepionkowych do realizacji Programu Szczepień Ochronnych. Podejmowane działania zgodne są z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi oraz rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 27 września 2023 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych. W 2024 r. w powiecie malborskim nadzorem było objętych 15 punktów szczepień realizujących szczepienia ochronne, w tym w 1 oddział noworodkowy. W ramach nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych w powiecie malborskim w roku 2024 przeprowadzono 31 kontroli, według jednolitych procedur zgodnych z wytycznymi Głównego Inspektoratu Sanitarnego (GIS). 1 kontrola wykazała nieprawidłowości związane z niezachowaniem łańcucha chłodniczego tj. brak właściwego nadzoru nad elektronicznym monitoringiem temperatur, awarie urządzenia chłodniczego i systemu monitorującego. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano decyzję administracyjną nakazującą usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości w określonym terminie, a także wydano doraźne zalecenia (z krótkim terminem wykonania, część realizowana w czasie trwania kontroli). W ślad za tym do WSSE w Gdańsku zgłoszono 1 zdarzenie niepożądane na terenie powiatu malborskiego. Preparaty szczepionkowe zgodnie z procedurą „na wypadek przerwania łańcucha chłodniczego w podmiocie leczniczym” zostały przekazane do utylizacji. Decyzja ww. sprawie zapadła na podstawie opinii wydanej przez producentów preparatów szczepionkowych.

Pozostałe skontrolowane punkty szczepień spełniają wymagania, jakim powinny odpowiadać gabinety o charakterze zabiegowym oraz dbają o warunki przechowywania preparatów szczepionkowych z zachowaniem zasad łańcucha chłodniczego. Podczas przeprowadzonych kontroli w punktach szczepień w powiecie malborskim stwierdzono 1 uchybienie oraz wydano 5 zaleceń pokontrolnych dotyczących:

- zaległych szczepień ochronnych w związku z realizacji szczepień zgodnie z PSO – 2 punkty;
- braku aktualizacji procedur w skontrolowanych punktach – 2 punkty;
- w zakresie wyposażenia służącego do przechowywania preparatów szczepionkowych – 1 punkt.

Nadzór nad uchylającymi się od szczepień

Na podstawie analizy danych przekazanych przez świadczeniodawców do właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku w rocznym sprawozdaniu ze szczepień ochronnych MZ-54, ustalono, że w 2024 r. szczepieniami według Programu Szczepień Ochronnych objęto 11448 dzieci i młodzieży w wieku 0-19 lat. Dane z liczby kart uodpornienia przedstawiono na wykresie 4 za lata 2021-2024. Liczba ta uległa zmniejszeniu o 185 w porównaniu do roku 2023 (11633). Na podstawie danych uzyskanych ze sprawozdania MZ-54, przeprowadza się analizę stanu

zaszczenia, przeciwko chorobom zakaźnym objętym obowiązkowymi szczepieniami dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych grup ryzyka na terenie powiatu malborskiego. Dane te są następnie przekazywane do Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego PZH – Państwowego Instytutu Badawczego w Warszawie, który publikuje wyniki analiz opracowane dla całego kraju w biuletynie pt. „Szczepienia Ochronne w Polsce”. Biuletyn ten jest podstawowym źródłem informacji o stanie uodpornienia populacji dzieci i młodzieży w Polsce.

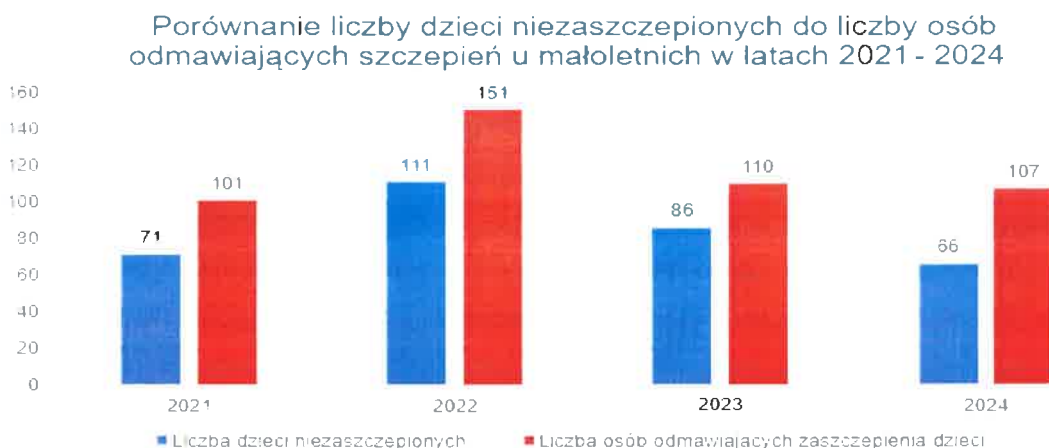
Uzyskane dane są udostępniane m.in. na stronie internetowej www.pzh.gov.pl. Na terenie powiatu malborskiego, podobnie jak w całej Polsce, problemem jest uchylanie się od realizacji obowiązku szczepień ochronnych. Mimo prowadzonych działań edukacyjnych, promujących szczepienia ochronne jako bezpieczną i skuteczną metodę zapobiegania wielu chorobom zakaźnym, skierowanych do rodziców i opiekunów, zaobserwowano dalszy wzrost liczby osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych.

Wykres 4. Liczba kart uodpornienia w wieku 0-19 lat w powiecie malborskim w latach 2021-2024.

Na podstawie sprawozdania z realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych, liczba dzieci niezaszczepionych w związku z uchylaniem się od szczepień na dzień 31.12.2024 r. wynosiła 66 (w 2023 r. było to 86 osób).

Wykres 5. Liczba dzieci niezaszczepionych do liczby osób uchylających się od szczepień w latach 2021-2024

Istotny wpływ na wzrost liczby osób niepoddających się ustawowemu obowiązkowi szczepień ochronnych na terenie powiatu malborskiego miała aktywność ruchów antyszczepionkowych, poddających w wątpliwość potrzebę i bezpieczeństwo szczepień. Jedynie nieliczni rodzice jako powód uchylania się od zaszczepienia dzieci podają wpływ środowisk propagujących medycynę alternatywną lub wcześniejszy niepożądany odczyn poszczepienny u dziecka podlegającego obowiązkowi szczepienia, a także wyjazd do innego kraju. W większości przypadków nie udało się jednak ustalić konkretnej przyczyny uchylania się od obowiązku szczepień ochronnych.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku przeprowadzali rozmowy z lekarzami pediatrii o ich roli w edukacji rodziców w zakresie znaczenia szczepień ochronnych w zapobieganiu chorobom zakaźnym. W ramach prowadzonych działań edukacyjnych z zakresu szczepień ochronnych prowadzono regularne rozmowy edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa preparatów szczepionkowych oraz korzyści płynących ze szczepień. Bardzo aktywnie propagowano szczepienia w mediach społecznościowych, pozwalających dotrzeć do dużej liczby odbiorców. Do osób uchylających się od obowiązku szczepień, zgłoszonych do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku przez podmioty medyczne, kierowane były również pisemne powiadomienia o potrzebie, skuteczności, bezpieczeństwie i obowiązku szczepień ochronnych oraz o możliwości zastosowania, w przypadku dalszego uchylania się od szczepień, sankcji przewidzianych obowiązującymi przepisami.

W 2024 r. do rodziców dzieci niezaszczepionych wysłano 45 wezwań do dobrowolnego wykonania obowiązku zaszczepienia (w roku 2023 było to 17 pism). Pracownicy Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku prowadzili również indywidualne rozmowy z rodzicami uchylającymi się od realizacji obowiązku szczepień dzieci.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku ma prawny obowiązek podejmowania

wszelkich działań zmierzających do zastosowania przewidzianych prawem środków egzekucyjnych w celu nakłonienia osoby uchylającej się do realizacji obowiązku.

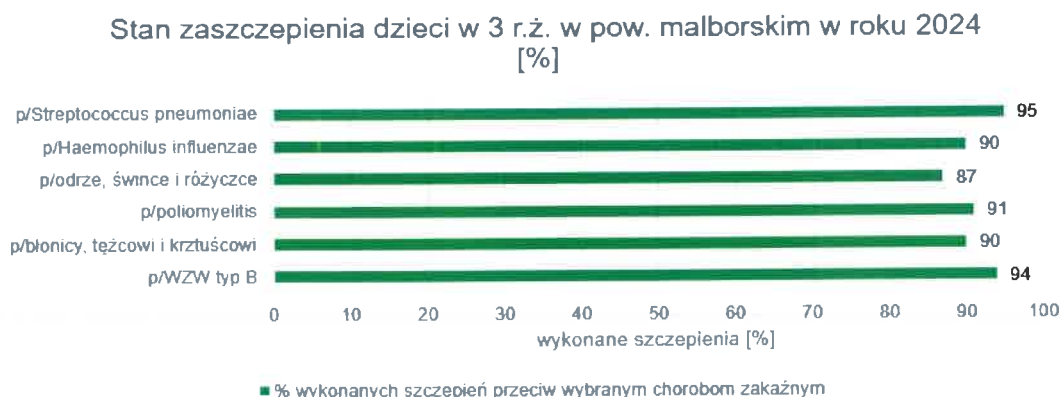
W 2024 r. do osób uchylających się od realizacji szczepień wysłano 15 upomnień zawierających wezwanie do wykonania obowiązku szczepień z zagrożeniem skierowania sprawy na drogę egzekucji administracyjnej. Ponadto do Wojewody Pomorskiego, jako organu egzekucyjnego w ramach postępowania egzekucyjnego w administracji wobec osób uchylających się od obowiązku szczepień, w 2024 r. skierowano 8 wniosków o egzekucję administracyjną obowiązku szczepień, poprzedzone sporządzeniem przez wierzyciela tytułu wykonawczego (w 2023 r. nie wystawiono wniosków do PUW). Przeprowadzona analiza wykazała, że w powiecie malborskim od obowiązku wykonania szczepień ochronnych uchylało się 107 osób. W porównaniu z rokiem 2023 jest to o 3 osoby mniej (2023 r. wyniosła 110, w 2022 r. było 151 osób) odmawiających zaszczepienia dzieci (rodzice/opiekunowie prawni).

W wyniku podjętych działań administracyjnych, 30 uchylających rodziców bądź opiekunów prawnych wykonało obowiązek szczepień. W wyniku tych działań zaszczepiono 22 dzieci, w tym 18 po wezwaniu, 3 po upomnieniu oraz 1 po Tytule Wykonawczym.

W 2024 r. z placówek medycznych wpłynęły 42 nowe zgłoszenia dotyczące dzieci niezaszczepionych (w 2023 r. wpłynęło 60, w 2022 r. wpłynęło 65).

Stan wykonania szczepień obowiązkowych w 3 r. ż.

Zestawienie wszystkich obowiązkowych szczepień wykonanych w ramach PSO w trzecim roku życia, to tzw. zamknięcie szczepień podstawowych.

Wykres 6. Stan zaszczepienia dzieci w 3 r. ż. w powiecie malborskim – dane za 2024 r.

Można zaobserwować, że obowiązkowe szczepienia ochronne w większości są wykonywane na poziomie 93%. Jest to efekt terminowości wykonawstwa szczepień, co świadczy m. in. o świadomości rodziców i personelu medycznego zajmującego się realizacją Programu Szczepień

Ochronnych.

Nadzór nad zgłaszalnością Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych

Od 1996 r. w Polsce funkcjonuje system monitorowania Niepożądanych Odczynów Poszczepiennych (NOP) oparty na zaleceniach WHO w zakresie monitorowania bezpieczeństwa szczepień (WHO Drug Monitoring Programme, Extended Programme Immunization). Sposób kwalifikacji NOP-ów określony jest w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie niepożądanych odczynów poszczepiennych oraz kryteriów ich rozpoznawania.

W roku 2024 na terenie powiatu malborskiego zarejestrowano 3 łagodne niepożądane odczyny poszczepienne, w 2023 r. nie zgłoszono żadnego odczynu. W 2024 r. nie zgłoszono ciężkich i poważnych niepożądanych odczynów poszczepiennych.

Do PPIS w Malborku zgłoszono następujące kategorie NOP w 2024 r.:

- 1 NOP łagodny po BCG;
- 1 NOP łagodny po I dawce przypominającej w 6 r.ż. (błonica, tężec, krztusiec, polio);
- 1 NOP łagodny po II wizycie szczepiennej dziecka ok. 6 m. ż. (błonica, tężec, krztusiec, HiB – Haemophilus influenzae, polio, pneumokoki, rotateq).

W ramach nadzoru nad przebiegiem niepożądanych odczynów poszczepiennych nie odnotowano zgonów. Zgodnie z art. 18 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku prowadzi na podległym terenie dystrybucję preparatów szczepionkowych zakupionych przez Ministra Zdrowia, służących do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych.

Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Gdańsku sporządza zapotrzebowanie na szczepionki przeznaczone do realizacji Programu Szczepień Ochronnych na terenie powiatu malborskiego na podstawie potrzeb określonych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego. Szczepionki są dostarczane z Centralnej Bazy Rezerw Sanitarno-Przeciwpidemicznych w Porębach do magazynu WSSE, a następnie do magazynu Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Malborku, skąd są odbierane przez świadczeniodawców, z którymi Narodowy Fundusz Zdrowia (NFZ) zawarł umowy na przeprowadzanie szczepień obowiązkowych. W 2024 r. z magazynu WSSE do magazynu PSSE w Malborku przekazano 13518 dawek szczepionek (w 2023 r. przekazano 13744 dawek).

Fundusz kompensacyjny

Od 12 lutego 2022 r. obowiązuje świadczenie z Funduszu Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych. Pacjenci, u których wystąpią niepożądane działania po podaniu preparatów szczepionkowych, będą mogli uzyskać świadczenie pieniężne. Zapewnia to utworzony przez rząd Fundusz Kompensacyjny Szczepień Ochronnych na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r.

o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Realizacja szczepień powszechnego programu szczepień przeciw HPV.

W czerwcu 2023 r. został w Polsce uruchomiony powszechny program szczepień przeciw HPV realizujący założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2010-2030. Szczepienia te mają charakter zalecanych szczepień ochronnych, dla których zakup szczepionek został objęty finansowaniem Ministra Zdrowia. Dystrybucja preparatów wykorzystywanych do szczepień w ramach programu odbywa się z wykorzystaniem magazynu PSSE w Malborku. Od 1 września 2024 r. każdy podmiot POZ realizujący szczepienia ochronne został uprawniony do zamawiania i pobierania szczepionek p/HPV. Wdrożony program do realizacji szczepień przeciw HPV poszerzył Narodową Strategię Onkologiczną o szczepienia wykonywane w szkołach we współpracy z POZ. Dodatkowo rozszerzono grupę wiekową dzieci obu płci od ukończenia 9 r. ż. do 14 r. ż.

W 2024 r. w powiecie malborskim ramach współpracy POZ ze szkołami przeprowadzono szczepienia akcyjne p/HPV w 3 szkołach na terenie powiatu malborskiego tj.: SP nr 6, SP nr 2, Gminna Szkoła Podstawowa w Kałdowie. Z PSSE w Malborku w 2024 r. wydano:

- 55 preparatów szczepionkowych o nazwie Cervarix
- 717 preparatów szczepionkowych o nazwie Gardasil 9.

Zarządzanie efektywną dystrybucją preparatów szczepionkowych oparte jest o Elektroniczny System Nadzoru nad Dystrybucją Szczepionkami (ESNDS), który zapewnia jednolity obieg dokumentacji oraz umożliwia uzyskanie bieżących danych o aktualnej dostępności i rozmieszczeniu zapasów preparatów szczepionek w województwie. WSSE w Gdańsku utrzymuje bieżącą komunikację zwrotną między poszczególnymi szczeblami ww. nadzoru (PSSE-WSSE-GIS), dotyczącą uwag i problemów występujących przy pracy w systemie. Magazynowanie i dystrybucja preparatów szczepionkowych w powiecie malborskim, zarówno w WSSE jak i PSSE, odbywa się zgodnie z zasadami łańcucha chłodniczego. Wdrożone są procedury dotyczące: monitorowania warunków przechowywania i transportu preparatów szczepionkowych, postępowania w przypadku awarii urządzeń chłodniczych do przechowywania preparatów szczepionkowych, zasad postępowania na wypadek wstrzymania i wycofania z obrotu preparatów szczepionkowych oraz postępowania z preparatami szczepionkowymi niespełniającymi wymagań jakościowych. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku zobowiązany jest do prowadzenia racjonalnej gospodarki preparatami szczepionkowymi, których zakup jest finansowany ze środków publicznych przez Ministerstwo Zdrowia. W tym celu prowadzony jest nadzór nad przypadkami przerwania ciągłości łańcucha chłodniczego podczas transportu i przechowywania szczepionek w placówkach realizujących obowiązkowe szczepienia w ramach PSO.

STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku prowadził nadzór nad podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, m.in. poprzez kontrole oceniające stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, w tym zapewnienie warunków izolacji pacjentów, stosowanie procedur higienicznych zapobiegających zakażeniom (sprzątanie, dezynfekcja, sterylizacja), postępowanie w przypadku wystąpienia ognisk zakażeń szpitalnych, stosowanie środków ochrony indywidualnej i sprzętu zapobiegającego zakażeniom przez personel medyczny.

Działania kontrolne w zakresie stanu higieniczno-sanitarnego podmiotów wykonujących działalność leczniczą wynikają z:

- Ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi i aktów wykonawczych do ww. ustawy,
- Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej i przepisu wykonawczego do tej ustawy,
- Ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach,
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala,
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych,
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie sposobu dokumentowania realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz warunków i okresu przechowywania tej dokumentacji,
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 maja 2010 r. w sprawie kwalifikacji członków zespołu kontroli zakażeń szpitalnych,
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą,
- Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku obejmował nadzorem łącznie 104 podmioty wykonujące działalność leczniczą. W tym 1 szpital, 80 gabinetów indywidualnej i grupowej praktyki lekarskiej, 8 podmiotów wykonujących działalność leczniczą (w tym m. in.: medyczne

laboratoria diagnostyczne, ambulatoria), 15 placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej wraz z punktami szczepień.

W 2024 r. wykonano łącznie 78 kontroli podmiotów leczniczych. Wykonane kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Stan techniczny i funkcjonalność obiektów

Kontrole przeprowadzone w 2024 r. wykazały, że stan sanitarno-techniczny podmiotów wykonujących działalność leczniczą sukcesywnie ulega poprawie, w wielu podmiotach prowadzono prace remontowe i modernizacyjne. W 2024 r. zakończono generalny remont: Oddziału Neonatologicznego w PCZ w Malborku.

Utrzymanie czystości bieżącej i porządku

Zapewnieniem bieżącej czystości i higieny w podmiotach lecznictwa zamkniętego zajmują się zatrudnieni w nich pracownicy. W podmiotach udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych utrzymaniem czystości zajmuje się zatrudniony personel, sporadycznie usługi wykonują firmy zewnętrzne. W gabinetach indywidualnych praktyk lekarskich procedury sprzątania są wykonywane przez zatrudnione w tym celu osoby lub przez samych właścicieli.

W kontrolowanych w 2024 r. placówkach lecznictwa postępowanie z bielizną było prawidłowe. Jest ona zbierana bezpośrednio do worków (w oddziałach nie przeprowadza się segregacji), przechowywana w brudownikach lub wyznaczonych do tego celu pomieszczeniach, a następnie przewożona w pojemnikach transportowych do pralni i jest odbierana przez pracowników pralni zewnętrznych.

W podmiotach udzielających ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych najczęściej stosowana jest bielizna jednorazowego użycia. Podczas kontroli zwracano uwagę na postępowanie z odzieżą roboczą i ochronną personelu, zwłaszcza w zakresie ścisłego ewidencjonowania odzieży przekazywanej do i z pralni oraz stosowania, zgodnie z wytycznymi w zakresie zapobiegania zakażeniom szpitalnym, odzieży jednocyfrowej z krótkim rękawem (zasada nic poniżej łokcia). Wszystkie podmioty wykonujące działalność leczniczą mają opracowane procedury utrzymania czystości/plany higieny, podlegające ocenie w ramach kontroli wewnętrznych oraz podczas kontroli wykonywanych przez przedstawicieli Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku.

Nadzór nad procesami dekontaminacji w podmiotach wykonujących działalność leczniczą

Podczas kontroli w zakresie procesów dekontaminacji, środki dezynfekcyjne w kontrolowanych podmiotach były w wystarczającej ilości, nie stwierdzano nieprawidłowości w zakresie przygotowywania i stosowania preparatów dezynfekcyjnych. W szpitalu po wypisie pacjentów (zwłaszcza w sytuacji wystąpienia ognisk epidemicznych) sale chorych były poddawane dekontaminacji

przy użyciu aparatury do dezynfekcji powierzchni i powietrza (w formie suchej mgły z nadtlenkiem wodoru i jonami srebra).

W szpitalu Zespół ds. Kontroli Zakażeń Szpitalnych prowadzi, w ramach kontroli wewnętrznej, analizy zużycia preparatów dezynfekcyjnych do rąk i powierzchni. W części podmiotu prowadzona jest także ocena stopnia zanieczyszczenia mikrobiologicznego środowiska szpitalnego, pobierane są wymazy. Procesy dezynfekcji narzędzi wielorazowego użytku w szpitalu odbywają się w sterylizatorni centralnej w innych podmiotach leczniczych w punkcie stanowiskowej sterylizacji gabinetowej. Przeprowadzane kontrole wewnętrzne urządzeń służących do procesu sterylizacji, potwierdziły używanie wskaźników biologicznych Sporali S, celem weryfikacji prawidłowości ww. procesu.

We wszystkich placówkach skuteczność procesów sterylizacji podlega kontroli fizycznej, chemicznej i biologicznej. W części podmiotów, głównie w szpitalu, stosowane są przyrządy testowe procesów sterylizacji PCD (ang. Process Challenge Device). W podmiocie lecznictwa zamkniętego wykorzystywane są metkownice, prowadzony jest także automatyczny monitoring procesów sterylizacji w postaci zapisów elektronicznych i wydruków. Placówki lecznicze prowadzą prawidłową dokumentację procesów dekontaminacji.

Postępowanie z odpadami medycznymi

W 2024 r. postępowanie z odpadami medycznymi w skontrolowanych podmiotach leczniczych była zgodna z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi. W placówkach wdrożono procedury w tym zakresie, prowadzona jest ich segregacja w miejscu wytwarzania. Odpady medyczne o ostrych końcach i krawędziach są umieszczane w twardościennych pojemnikach. Podczas kontroli sprawdzane są warunki ich przechowywania, częstotliwość odbioru, właściwe oznakowanie worków i pojemników (umożliwiający identyfikację pochodzenia odpadu).

Raporty miesięczne z wykonywanych badań mikrobiologicznych przez szpital

W związku ze zmianą rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych i czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala, podmioty te zostały zobowiązane do przekazywania organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej raportów dotyczących liczby wykonywanych badań mikrobiologicznych w poszczególnych miesiącach. Do organów PPIS w Malborku wysyłane są drogą elektroniczną raporty o niezerowej liczbie badań mikrobiologicznych.

Ogniska zakażeń szpitalnych

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku współpracowali z Zespołem Kontroli Zakażeń Szpitalnych, powołanym w szpitalu w zakresie działań zapobiegawczych i przeciwepidemicznych przy dochodzeniach epidemiologicznych oraz przy

opracowywaniu ognisk zakażeń szpitalnych.

W 2024 r. podmiot leczniczy w powiecie malborskim zgłosił 4 ogniska zakażeń szpitalnych, w tym 1 wywołany przez SARS-CoV-2, 2 – Clostridioides difficile, 1- Rotavirusa.

Ich liczba zwiększyła się o 100% w stosunku do roku poprzedniego (2023 r. – 0). Ogółem we wszystkich ogniskach zarejestrowano 21 osób z zakażeniem (w 2023 r. – 0), w tym 21 pacjentów (w 2023 r. – 0), spośród personelu brak było zachorowań (w 2022 r. - 0). Wśród pacjentów nie stwierdzono zgonów.

PODSUMOWANIE

Powiat malborski w 2024 roku charakteryzował się stabilną sytuacją epidemiologiczną, pomimo wzrostu przypadków niektórych chorób zakaźnych, co można przypisać powrotowi do normalnego funkcjonowania społeczeństwa po epidemii COVID-19. Wzmoczone kontakty międzyludzkie oraz rozluźnienie zasad higienicznych mogły przyczynić się do wzrostu zachorowań na choroby przenoszone drogą kropelkową (takie jak krztusiec, różyczka, ospa wietrzna, grypa i RSV) oraz choroby przenoszone drogą pokarmową i przez wektory (borelioza). Zgłaszalność niepożądanych odczynów poszczepiennych była wyższa niż w roku poprzednim, co wskazuje na realizację tego obowiązku. Nie stwierdzono również przypadków wielu niebezpiecznych chorób, takich jak polio czy wścieklizna, co świadczy o zabezpieczeniu populacji wymaganym procentem zaszczepienia.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku obejmował nadzorem łącznie 104 podmioty wykonujące działalność leczniczą. Przeprowadzono 109 kontroli, wydano ogółem 1 decyzję administracyjną. W porównaniu do roku ubiegłego liczba kontroli wzrosła o 30%. Podmioty lecznicze sukcesywnie doposażają swoje placówki w nowoczesny sprzęt medyczny. Stan techniczny szpitala także ulega stopniowej poprawie. W 2024 r. szpital w powiecie malborskim zgłosił więcej ognisk zakażeń szpitalnych niż w roku 2023. W 2023 r. zostały wdrożone raporty miesięczne z wykonywanych badań mikrobiologicznych przez szpital funkcjonujący na terenie powiatu malborskiego.

SEKCJA BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI, ŻYWIENIA I PRODUKTÓW KOSMETYCZNYCH

Nadzór nad obiektami produkcji i obrotu żywnością oraz materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością na terenie powiatu malborskiego.

I. W 2024 r. roku pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Malborku na terenie powiatu malborskiego znajdowało się 999 obiektów, w tym:

- 46 zakładów produkcji żywności, w tym 14 zakładów produkcji w warunkach domowych,
- 311 zakładów produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, w tym rolniczy

handel detaliczny oraz dostawcy bezpośredni,

- 384 zakłady obrotu żywnością,
- 153 zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego,
- 74 zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego,
- 2 zakłady usług cateringowych,
- 29 zakładów produkcji i obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością, w tym 4 zakłady produkcji.

W 2024 r. w zakładach żywnościowo – żywieniowych znajdujących się na nadzorowanym terenie łącznie przeprowadzono 492 kontrole. Niezgodności z przepisami prawa żywnościowego stwierdzono w trakcie 105 kontroli. Za stwierdzone w trakcie kontroli uchybienia nałożono w obiektach grzywny w formie 74 mandatów karnych na łączną kwotę 18 600 zł.

Zakłady produkcji żywności

W 2024 r. na terenie powiatu malborskiego przeprowadzono 43 kontrole w zakładach produkcji żywności, w tym 2 kontrole w zakładach produkcji w warunkach domowych. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 4 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów oraz nałożono 10 grzywny w formie mandatów karnych, na łączną kwotę 2 800 zł.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń produkcyjnych lub wyposażenia;
- brak porządku i czystości w pomieszczeniach produkcyjnych i magazynowych;
- stosowanie do produkcji art. spożywczych przeterminowanych;
- zanieczyszczenia krzyżowe;
- niestosowanie procedury opartej na zasadach systemu HACCP.

Ponadto w 2024 r. przeprowadzono 43 kontrole w zakładach produkcji pierwotnej środków spożywczych pochodzenia roślinnego. Kontrolowano gospodarstwa rolne i ogrodnicze prowadzące

uprawę owoców, warzyw i zbóż. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości: nieprawidłowe warunki magazynowania i obrotu żywnością oraz brak identyfikowalności art. spożywczych. Nałożono 1 grzywnę w postaci mandatu karnego, na kwotę 200 zł.

Zakłady obrotu żywnością

W zakładach obrotu żywnością w 2024 r. przeprowadzono 186 kontroli. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 6 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów oraz nałożono 34 grzywny w formie mandatów karnych, na łączną kwotę 8 600 zł.

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- nieprawidłowy stan sanitarno – techniczny pomieszczeń;
- brak ciągłości łańcucha chłodniczego artykułów spożywczych wymagających przechowywania w obniżonej temperaturze;
- brak środka do dezynfekcji powierzchni pozostających w kontakcie z żywnością;
- brak identyfikowalności art. spożywczych (brak etykiet);
- niestosowanie procedury opartej na zasadach systemu HACCP;
- brak czystości i porządku;
- sprzedaż art. spożywczych przeterminowanych lub o niewłaściwej jakości zdrowotnej.

W 2024 r. skierowano 1 wniosek do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o nałożenie kary pieniężnej na przedsiębiorcę, który prowadził sprzedaż artykułów spożywczych na terenie Targowiska Miejskiego w Malborku niezgodnie z zakresem decyzji o zatwierdzeniu zakładu. Przedmiotowy wniosek nie został jeszcze rozpatrzony przez Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Sprzedaż internetowa artykułów spożywczych.

W ramach nadzoru nad bezpieczeństwem żywności ogólnego spożycia skontrolowano 3 sklepy internetowe, za pośrednictwem których wprowadzane były do obrotu środki spożywcze. Kontrole przeprowadzono w zakresie reklamy i prezentacji oferowanych do sprzedaży artykułów spożywczych w tym: 5 suplementów diety oraz 2 środków z pozostałych grup żywności. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego

1. W 2024 r. przeprowadzono 128 kontroli sanitarnych w zakładach żywienia zbiorowego typu otwartego. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nałożono 22 mandaty karne na kwotę 5 400 zł.

Wykazywano następujące uchybienia:

- brak porządku i czystości w pomieszczeniach produkcyjnych;
- stosowanie do produkcji posiłków art. spożywczych przeterminowanych;
- brak ciągłości łańcucha chłodniczego artykułów spożywczych wymagających przechowywania w obniżonej temperaturze;
- obecność szkodników (myszy) lub ich odchodów;
- brak identyfikowalności surowców stosowanych do produkcji (brak etykiet);
- brak dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością;
- brak stosowanej procedury opartej na zasadach systemu HACCP.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 6 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładów.

W związku ze stwierdzeniem w 2 zakładach małej gastronomii obecności szkodników (myszy) lub śladów świadczących o ich obecności, stosowano wobec odpowiedzialnych podmiotów działania represyjne. W wyniku tych działań właściciele zakładów podejmowali decyzje o czasowym zamknięciu zakładów, w celu przeprowadzenia odpowiednich działań naprawczych.

W 2024 r. w trakcie przeprowadzanych kontroli w 2 zakładach małej gastronomii stwierdzono prowadzenie działalności niezgodnie z decyzją o zatwierdzeniu zakładu tj. rozszerzenie działalności o podawanie do konsumpcji: bigosu niewiadomego pochodzenia wyprodukowanego w mieszkaniu prywatnym, pierogów, zup, placków ziemniaczanych, surówek produkowanych na miejscu. W związku z tym skierowano do Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego I wniosek o nałożenie na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Przedmiotowy wniosek nie został jeszcze rozpatrzony przez Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Wniosek o ukaranie drugiego przedsiębiorcy zostanie złożony w 2025 r.

2. W 2024 r. w trakcie sezonu letniego prowadzono wzmożony nadzór sanitarny nad zakładami żywienia zbiorowego otwartego na terenie miasta Malbork. W tym okresie, pod nadzorem znajdowało się 148 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, w tym: 24 zakłady małej gastronomii, 53 zakłady małej gastronomii ruchome lub tymczasowe. Łącznie w tych zakładach przeprowadzono 92 kontrole sanitarne. Niezgodności z przepisami prawa żywnościowego stwierdzono podczas 15 kontroli zakładów. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 15 mandatów karnych na kwotę 3 400 zł. Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to: brak porządku i czystości, brak wdrożonych procedur opartych na zasadach systemu HACCP/ GHP /GMP, zanieczyszczenia krzyżowe, stosowanie w przygotowywaniu posiłków art. spożywczych przeterminowanych.

Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego

W 2024 r. przeprowadzono 59 kontroli w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 3 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładu. Nałożono 2 grzywny w formie mandatów karnych na kwotę 300 zł.

Stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- brak środka do dezynfekcji powierzchni pozostających w kontakcie z żywnością;
- brak ciepłej wody przy umywalce do mycia rąk w pomieszczeniu obróbki wstępnej mięsa;
- stosowanie w produkcji posiłków środków spożywczych przeterminowanych.

Zakłady usług cateringowych.

W 2024 r. przeprowadzono 6 kontroli w zakładach usług cateringowych, w tym 1 kontrolę interwencyjną. Wydano 1 decyzję nakazującą poprawę stanu sanitarno-technicznego zakładu. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości nałożono 3 mandaty karne na kwotę 1 300 zł, za :

- brak czystości i porządku w zakładzie;
- stosowanie do produkcji potraw art. spożywczych przeterminowanych;
- zanieczyszczenia krzyżowe;
- brak stosowania procedur GHP/GMP oraz procedur opartych na zasadach systemu HACCP.

Stan sanitarny obiektów nieewidencjonowanych.

W 2024 r. na terenie powiatu malborskiego skontrolowano 16 zakładów nieewidencjonowanych. Przeprowadzono łącznie 23 kontrole, w tym:

- 6 w ruchomych lub tymczasowych zakładach małej gastronomii;
- 13 w ruchomych i tymczasowych zakładach obrotu żywnością;
- 2 w piekarni;
- 1 w prywatnej kuchni domowej;
- 1 w hurtowni spożywczej.

Kontrole zakładów nieewidencjonowanych przeprowadzano głównie w związku z działaniami mającymi na celu zapewnienie bezpieczeństwa żywności w trakcie imprez plenerowych typu: „Wiosenne Targi Ogrodnicze” w Starym Polu, „Truck Show” w Nowym Stawie; „Żuławskie Targi Rolne” w Starym Polu, „Oblężenie Malborka”, „Żuławy w Rytmie Disco” w Nowym Stawie, „Jesienne Targi Ogrodnicze” w Starym Polu. Ogółem w trakcie imprez plenerowych przeprowadzono 7 kontroli,

w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarnych.

Pozostałe kontrole sanitarne przeprowadzono między innymi:

- w ruchomych lub tymczasowych zakładach obrotu żywnością na terenie Targowiska Miejskiego w Malborku. Nieprawidłowości stwierdzono podczas 3 kontroli tj. brak dostępu do bieżącej wody, brak identyfikowalności artykułów spożywczych wprowadzanych do obrotu. Za stwierdzone uchybienia nałożono na osoby odpowiedzialne grzywny w formie 3 mandatów karnych w wysokości 300 zł.;
- w związku z wnioskami konsumentów o interwencję.

II. Interwencje konsumenckie.

W 2024 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Malborku wpłynęło 31 wniosków konsumentów o interwencję dot. bezpieczeństwa żywności. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w zakładach, w przypadku 11 zgłoszeń potwierdzono niezgodności z przepisami prawa żywnościowego.

Wnioski o interwencję dotyczyły nieprawidłowości w zakresie:

- braku czystości w sklepach, zakładach żywienia zbiorowego i zakładach produkcyjnych;
- sprzedaży lub stosowania w produkcji posiłków artykułów spożywczych przeterminowanych lub o niewłaściwej jakości zdrowotnej;
- niewłaściwych warunków przechowywania art. spożywczych, w tym wymagających chłodzenia;
- braku właściwej higieny personelu;
- obecności szkodników (owadów);
- nielegalnej produkcji wędlin w mieszkaniu prywatnym;
- podawania do konsumpcji potraw niewiadomego pochodzenia.

III. Podejrzenia zatruc pokarmowych.

W powiecie malborskim w 2024 r. zarejestrowano ogółem 4 podejrzenia zatruc pokarmowych. Wszystkie podejrzenia zatruc dotyczyły środowisk domowych (2-3 osoby z 1 gospodarstwa domowego). Podejrzenia zatruc pokarmowych powiązane były ze spożyciem żywności zakupionej w sklepie lub konsumpcją posiłków w lokalach gastronomicznych.

W związku ze zgłoszeniami podejmowano działania w ramach opracowania ogniska choroby przenoszonej drogą pokarmową. Przeprowadzono, we wskazanych przez osoby chore zakładach, kontrole interwencyjne w zakresie przestrzegania dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych.

Wśród zarejestrowanych ognisk nie ustalono czynnika chorobotwórczego.

IV. Nadzór nad suplementami diety oraz środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz żywnością wzbogaconą.

Liczba podmiotów nadzorowanych zajmujących się suplementami diety/środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia (2024 r.)					
Producent/ Importer	Sprzedaż hurtowa	Sprzedaż detaliczna (w tym równocześnie przez Internet)	Sprzedaż internetowa	Apteki	Inne (super i hipermarkety, kluby sportowe, sexshopy)
1/0	2	0	3	21	24

W 2024 r. wg ewidencji na terenie powiatu malborskiego znajdowało się 51 zakładów prowadzących sprzedaż suplementów diety, środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego i żywności wzbogaconej, w tym 1 zakład produkcyjny.

Oprócz kontroli przeprowadzonych w supermarketach, w 2024 r. przeprowadzono 3 kontrole w aptekach, 1 w zakładzie produkcyjnym oraz 1 w sklepie zielarskim.

Ponadto, przeprowadzono 3 kontrole sanitarne stron internetowych, za pośrednictwem których wprowadzane są do obrotu ww. środki spożywcze.

Ogółem ocenie oznakowania i prezentacji poddano 5 suplementów diety, 1 środek spożywczy przeznaczenia medycznego, 3 środki spożywcze z przeznaczeniem dla niemowląt.

W wyniku przeprowadzonych kontroli, nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie oznakowania, prezentacji i reklamy oferowanych do sprzedaży środków spożywczych.

V. Nadzór nad letnim i zimowym wypoczynkiem dzieci i młodzieży.

W ramach prowadzonego nadzoru nad zimowym oraz letnim wypoczynkiem dzieci i młodzieży przeprowadzono 4 kontrole sanitarne w zakresie oceny warunków żywienia w trakcie kolonii, obozów lub półkolonii.

Zakłady, w których żywność dzieci podczas wypoczynku, znajdowały się w ewidencji nadzorowanych zakładów. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie m. in. jakości zdrowotnej art. spożywczych stosowanych do przygotowywania posiłków, warunków przechowywania żywności wymagającej chłodzenia, dokumentacji potwierdzającej pochodzenie surowców stosowanych do produkcji posiłków oraz jakości żywienia.

VI. Ocena jakości żywienia.

1. W 2024 r. prowadzono nadzór nad realizacją przepisów zawartych w rozporządzeniu *Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach.*

W związku z tym przeprowadzono 3 kontrole w stołówkach szkolnych, 7 kontroli w stołówkach przedszkolnych, 1 kontrolę w stołówce ośrodka wychowawczego. Nieprawidłowości w zakresie żywienia stwierdzono w 1 stołówce szkolnej i 4 stołówkach przedszkolnych. Niezgodności dotyczyły planowania jadłospisów tj.:

- braku dwóch porcji mleka lub produktów mlecznych w ciągu dnia;
- braku warzyw lub owoców w każdym posiłku;
- braku porcji ryby co najmniej 1 raz w tygodniu;
- nie podano każdego dnia co najmniej jednej porcji z grupy mięso, jaja, orzechy, nasiona roślin strączkowych lub przetworów mlecznych.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie jakości środków spożywczych stosowanych do produkcji potraw.

W celu zapewnienia poprawy jakości żywienia, wszczęto postępowanie administracyjne wobec organów prowadzących jednostki oświatowe oraz przeprowadzono kontrole sprawdzające.

Przeprowadzono 1 kontrolę w sklepiku szkolnym w szkole podstawowej. W trakcie kontroli poddano ocenie zgodność wprowadzanych do obrotu artykułów spożywczych z ww. *rozporządzeniem* tj: wyrobów cukierniczych, soków owocowych, napojów. W wyniku przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono niezgodności w/w zakresie.

2. Ocena jakości żywienia w pozostałych zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

W 2024 r. przeprowadzono ocenę ilościową i jakościową żywienia pacjentów szpitala w Malborku, ul. Armii Krajowej 105/106. Analizowany jadłospis dekadowy dla diety podstawowej, pod względem oceny jakościowej w skali punktowej wg „Arkusza oceny dekadowej jadłospisów”, został oceniony jako prawidłowy. Ponadto przeprowadzono ocenę ilościową jadłospisu oraz analizę posiłku na podstawie sprawozdania z badań laboratoryjnych pobranego obiadu. Analiza pobranego do badań laboratoryjnych posiłku obiadowego wykazała zawyżoną zawartość soli.

W celu poprawy jakości żywienia pacjentów szpitala w Malborku, ul. Armii Krajowej 105/106, zobowiązano podmiot prowadzący do poprawy jadłospisów.

Ponadto przeprowadzono ocenę żywienia podopiecznych w Domu Pomocy Społecznej w Malborku, ul. Juliusza Słowackiego 45. Analizowany jadłospis dekadowy pod względem oceny jakościowej w skali punktowej wg „Arkusza oceny dekadowej jadłospisów” został oceniony jako prawidłowy. Dodatkowo przeprowadzono ocenę ilościową jadłospisu oraz analizę posiłku na podstawie sprawozdania z badań laboratoryjnych pobranego obiadu. Stwierdzono następujące niezgodności z zaleceniami żywieniowymi:

- zawartość mleka i przetworów mlecznych, w tym napoi fermentowanych - nie podano każdego dnia porcji mleka lub przetworów mlecznych;
- zróżnicowanie technik przygotowania potraw – serwowano potrawy smażone więcej niż 3 razy w dekadzie;
- zaniżona zawartość tłuszczu w posiłku obiadowym;
- zawyżona zawartość soli w posiłku obiadowym.

Podmiot odpowiedzialny został poinformowany o zaleceniach żywieniowych i zobowiązany do przekazania informacji o podjętych działaniach naprawczych w zakresie poprawy jakości żywienia.

Oceny jadłospisów sporządzono przy pomocy:

- danych zawartych w pozycji literaturowej „Zasady prawidłowego żywienia chorych w szpitalach” pod redakcją prof. dr hab. n. med. Mirosława Jarosza, Wydawca: Instytut Żywności i Żywienia 2017 r., ul. Powsińska 61/63, Warszawa;
- danych zawartych w pozycji literaturowej „Normy żywienia dla populacji Polski i ich zastosowanie” pod redakcją prof. dr hab. n. med. Mirosława Jarosza, dr n. roln., Ewy Rychlik, dr n. roln Katarzyny Stoś, prof. Dr hab.n. biol. Jadwigi Charzewskiej Wydawca: Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny 2020 r., ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa.
- programu komputerowego do planowania i bieżącej oceny żywienia indywidualnego „Dieta 6D”

VII. Eksport i import żywności.

W 2024 r. na terenie powiatu malborskiego nie przeprowadzono kontroli granicznych w zakresie eksportu lub importu żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

VIII. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności.

1. W okresie od sierpnia do grudnia 2024 r. prowadzono działalność związaną z zapewnieniem bezpieczeństwa spożywanych przez mieszkańców nadzorowanego terenu, grzybów świeżych naturalnie rosnących. Udzielono kilku porad w zakresie ustalenia gatunków zebranych grzybów oraz ich przydatności do spożycia.

2. W okresie letnim prowadzono nadzór nad bezpieczeństwem wód butelkowanych wprowadzanych do obrotu w sklepach i zakładach żywienia zbiorowego. Kontroli poddawano warunki przechowywania i oznakowania wód. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. W 2024 r. prowadzono działania związane z monitorowaniem procesu wycofywania z obrotu żywności niebezpiecznej w związku powiadomieniami alarmowymi i informacyjnymi w ramach systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach).

Wycofaniu z obrotu na nadzorowanym terenie podlegały 22 środki spożywcze z następujących grup: przyprawy, warzywa suszone, mięso, woda, wędliny, wyroby cukiernicze, przetwory mleczne, owoce morza, przetwory zbożowe, suplementy diety.

Wycofywane z obrotu art. spożywcze stanowiły bezpośrednie lub pośrednie zagrożenie dla zdrowia konsumentów z uwagi na zanieczyszczenie bakteriami chorobotwórczymi, akryloamidem, obecnością niedozwolonych substancji lub alergenów oraz pozostałości pestycydów.

4. W ramach sprawowanego nadzoru nad bezpieczeństwem żywności produkowanej i wprowadzanej do obrotu na terenie powiatu malborskiego w 2024 r. pobierano próbki art. spożywczych do badań laboratoryjnych.

Ogółem pobrano 228 próbek żywności. Próbki zbadano w zakresie:

- 156 próbek - zanieczyszczenia mikrobiologiczne,
- 72 próbki- zanieczyszczenia chemiczne.

Dyskwalifikacji w 2024 r. ogółem uległo 8 próbek żywności, tj:

- 1 próbka p.n. „Suplement diety ElectroVit junior” .

Zbadana próbka nie spełniała wymagań w zakresie oznakowania tj. użyto sformułowania: „Jako jedyny na rynku zawiera wysokoprzyswajalną formę magnezu – CYTRYNIAN MAGNEZU!!!!” oraz nieprawidłowo umieszczono na etykiecie dodatkowe obowiązkowe dane szczegółowych, tj.: „Zawiera cukier i substancję słodzącą.”, co stanowi naruszenie rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25.10.2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004. Informację o nieprawidłowościach przekazano Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Wieliczce, nadzorującemu zakład produkcyjny.

w którym kwestionowany suplement diety został wyprodukowany;

- 1 próbka p.n. „Seler”.

Zbadana próbka nie spełniała wymagań w zakresie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności, zawartych w rozporządzeniu rozporządzenia Komisji (WE) Nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni zmieniającego dyrektywę Rady 91/414/EWG /Dz. Urz. UE L 70/1 z 16.03.2005 r. ze zm./ oraz rozporządzeniu Komisji (UE) nr 2017/1777 z dnia 29 września 2017 r. zmieniającym załączniki II, III i IV do rozporządzenia (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości *Bacillus amyloliquefaciens* szczep FZB24, *Bacillus amyloliquefaciens* szczep MBI 600, glinowanego węgla aktywnego, dichloropropu-P, etefonu, etridiazolu, flonikamidu, fluazifopu-P, nadtlenku wodoru, metaldehydu, penkonazolu, spinetoram, tau-fluwalinatu i *Urtica* spp. W określonych produktach lub na ich powierzchni. W związku ze stwierdzonymi niezgodnościami niebezpieczny produkt spożywczy zgłoszono do systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach) oraz przekazano sprawę zgodnie z właściwością do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kaliszu, który nadzoruje zakład dystrybucji selera.

- 1 próbka p.n. „Papryka czerwona”.

Zbadana próbka nie spełniała wymagań w zakresie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności, zawartych w rozporządzeniu rozporządzenia Komisji (WE) Nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lutego 2005 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości pestycydów w żywności i paszy pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz na ich powierzchni zmieniającego dyrektywę Rady 91/414/EWG /Dz. Urz. UE L 70/1 z 16.03.2005 r. ze zm./ oraz rozporządzeniu Komisji (UE) nr 2017/1777 z dnia 29 września 2017 r. zmieniającym załączniki II, III i IV do rozporządzenia (WE) nr 396/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do najwyższych dopuszczalnych poziomów pozostałości *Bacillus amyloliquefaciens* szczep FZB24, *Bacillus amyloliquefaciens* szczep MBI 600, glinowanego węgla aktywnego, dichloropropu-P, etefonu, etridiazolu, flonikamidu, fluazifopu-P, nadtlenku wodoru, metaldehydu, penkonazolu, spinetoram, tau-fluwalinatu i *Urtica* spp. W określonych produktach lub na ich powierzchni /Dz. Urz. UE L 253/1 z 30.09.2017/. W związku ze stwierdzonymi niezgodnościami, niebezpieczny produkt spożywczy zgłoszono do systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach). W toku prowadzonego postępowania stwierdzono, że podmiot wprowadzający do obrotu przedmiotową paprykę nie zapewnił możliwości identyfikacji produktu, tj. brak możliwości ustalenia danych

dostawcy i producenta papryki. Wobec podmiotu wszczęto postępowanie administracyjne oraz nałożone grzywnę w formie mandatu karnego;

- 5 próbek p.n. „Kebab wołowo – barani. Surowy wyrób mięsny- mielony, głęboko mrożony z dodatkiem wody” (1 partia produktu).

W 1 z 5 zbadanych próbek stwierdzono obecność bakterii Salmonella w 25 g. Zbadane próbki z uwagi na zanieczyszczenie nie spełniły wymagań w zakresie bezpieczeństwa żywności, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 2073/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych. Ponadto zbadany produkt nie spełnił wymagań w zakresie oznakowania. Zgodnie z informacjami zawartymi na etykiecie produktu, w składzie kebabu wołowo-baraniego mięso drobiowe stanowiło 63 %. W związku z tym nazwa środka spożywczego nie odpowiadała wymaganiom zawartym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylecia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004 /Dz. Urz. UE L 304 z 22.11.2011 r./ W związku ze stwierdzonymi niezgodnościami, niebezpieczny produkt spożywczy zgłoszono do systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach) oraz przekazano sprawę zgodnie z właściwością do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Starogardzie Gdańskim, który nadzoruje zakład produkcyjny, w którym kwestionowany kebab został wyprodukowany. Ponadto sprawę przekazano Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.

5. W miesiącach letnich prowadzono działania dot. nadzoru nad sprzedażą owoców i warzyw, pochodzących z Ukrainy i innych niż Polska krajów Unii Europejskiej, w miejscach sprzedaży hurtowej.

Kontrolami objęto grupy owoców i warzyw, które uprawiane są na terytorium Polski. W wyniku przeprowadzanych działań nie stwierdzono hurtowego wprowadzania do obrotu w/w warzyw i owoców.

IX. Nadzór nad jakością zdrowotną materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością.

1. Nadzór sanitarny nad materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością obejmuje zarówno higieniczno-sanitarne warunki produkcji, jak i bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów.

W 2024 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku na terenie powiatu malborskiego znajdowało się 25 zakładów obrotu (w tym jedna hurtownia) oraz 4 zakłady produkcji materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

W 2024 r. skontrolowano:

- 2 zakłady produkcji (zakład produkcji sznurka wędliniarskiego Inianego, zakład produkcji folii polietylenowej oraz kształtowania woreczków);
- 2 zakłady obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością - 2 sklepy przemysłowe.

W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

W ramach sprawowanego nadzoru pobrano i zbadano 3 próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Pobrane próbki zbadano w następujących kierunkach badań:

- wyroby szklane – zakres badania: migracja ołowiu i kadmu;
- miska z melaminy - zakres badania: migracja specyficzna formaldehydu;
- kubek ceramiczny – zakres badania: migracja ołowiu i kadmu.

Zbadane próbki materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością nie uległy dyskwalifikacji.

X. Współpraca z innymi instytucjami i inspekcjami.

1. Współpraca z Inspekcją Weterynaryjną.

W związku z „Porozumieniem ramowym z dnia 30 listopada 2018 r. zawartym pomiędzy Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Malborku i Powiatowym Lekarzem Weterynarii w Malborku o współdziałaniu i współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz organów Inspekcji Weterynaryjnej” przesłano do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Malborku zaktualizowaną listę zakładów wspólnie nadzorowanych oraz wykaz zakładów zaplanowanych do wspólnych kontroli w 2024 r. na terenie powiatu malborskiego.

W 2024 r. pod wspólnym nadzorem obu inspekcji znajdowało się 8 zakładów, w tym:

- 1 supermarket, prowadzący produkcję przetworów mięsnych;
- 1 zakład garmazeryjny;
- 5 zakładów produkujących lub przechowujących środki spożywcze, które produkują lub wprowadzają na rynek pasze lub materiały paszowe dla zwierząt (cukrownia, piekarnia, 3 magazyny zbożowe.);
- 1 hurtownia drobiu.

W 2024 r. przeprowadzono wspólnie z przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej 4 kontrole planowane w zakładach pod wspólnym nadzorem. Kontrolami objęto supermarket, magazyn zbożowy, piekarnię i hurtownię drobiu. W skontrolowanych zakładach nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Współpraca z Państwową Inspekcją Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

W 2024 r. w związku z „Planem działania na 2024 r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanym w ramach Porozumienia z dnia 22.10.2020 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”, wytypowano do wspólnych kontroli zakłady produkcji podstawowej art. spożywczych pochodzenia roślinnego.

Wspólnie z przedstawicielem Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa przeprowadzono 4 kontrole w gospodarstwach rolnych prowadzących uprawę ogórków, pomidorów i papryki. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Współpraca z Inspekcją Ochrony Środowiska.

W 2024 r. w związku z „Planem działania na 2024 r. dot. produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowanym w ramach Porozumienia z dnia 22.10.2020 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Głównym Inspektorem Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska w sprawie współdziałania organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa oraz Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”, nie wytypowano do kontroli sanitarnych gospodarstw rolnych znajdujących się na terenie powiatu malborskiego.

XI. Nadzór nad obiektami produkcji i obrotu produktami kosmetycznymi.

1. Nadzór sanitarny nad kosmetykami obejmuje bezpieczeństwo zdrowotne tych produktów oraz warunki sanitarne ich produkcji.

W 2024 r. pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku na terenie powiatu malborskiego znajdował się 1 zakład produkcji kosmetyków, 1 zakład produkcyjny zlecający wytworzenie i konfekcjonowanie, wprowadzający do obrotu produkty kosmetyczne pod własną nazwą oraz znakiem towarowym oraz 14 zakładów obrotu kosmetykami.

Przeprowadzono 2 kontrole w obiektach obrotu kosmetykami, w wyniku których nie stwierdzono

nieprawidłowości w zakresie oznakowania opakowań jednostkowych produktów kosmetycznych. Ogółem oceniono oznakowanie 3 produktów kosmetycznych. W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono wprowadzania do obrotu kosmetyków zawierających substancje niedozwolone (salicylan metylu, Zinc Pyrithione).

W 2024 r. nie przeprowadzono kontroli w zakładach produkcji kosmetyków, ponieważ działalność 1 zakładu była zawieszona, a zakład zlecający wytworzenie i konfekcjonowanie produktów kosmetycznych zakończył działalność.

W trakcie przeprowadzonych kontroli pobrano do badań 1 próbkę produktu kosmetycznego przeznaczonego do stosowania w okolicach oczu. Badania przeprowadzono w zakresie czystości mikrobiologicznej produktu. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

XII. Wnioski z nadzoru sanitarnego na terenie powiatu malborskiego w zakresie bezpieczeństwa żywności.

W porównaniu z 2023 r. na terenie powiatu malborskiego nastąpił wzrost liczby nadzorowanych zakładów żywnościowych o 36 obiektów, głównie zakłady produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego.

Stan sanitarny nadzorowanych zakładów na terenie powiatu malborskiego uległ w 2024 r. poprawie. Uchybienia sanitarne stwierdzane podczas urzędowych kontroli zakładów wykazano na zmniejszonym o 4 % poziomie, w stosunku do roku ubiegłego.

SEKCJA HIGIENY KOMUNALNEJ

Jednym z podstawowych zadań realizowanych przez Sekcję Higieny Komunalnej w 2024 r. było zapewnienie mieszkańcom powiatu wody przeznaczonej do spożycia o odpowiedniej jakości, sprawowanie nadzoru nad świadczeniem usług z branży beauty, obiektami użyteczności publicznej oraz środkami transportu.

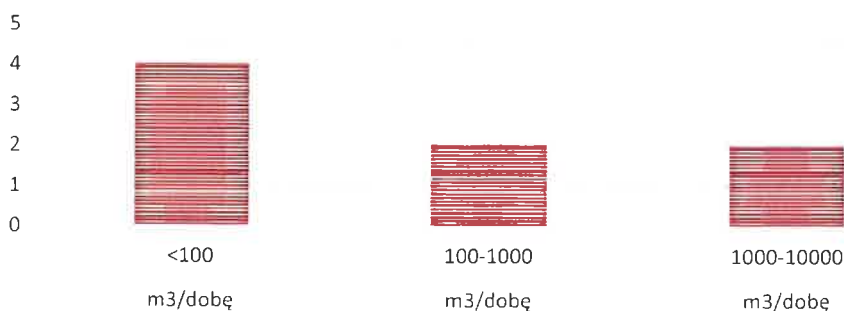
Na koniec 2024 r. w ewidencji Sekcji Higieny Komunalnej znajdowało się 231 obiektów. Przeprowadzono 164 kontrole. Stan sanitarny obiektów oceniono jako dobry.

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi

W powiecie malborskim pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej znajdowało się 8 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 1 wodociąg lokalny wykorzystujący wodę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Ujmowana woda pochodzi z ujęć podziemnych.

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 22 próbki wody. Na podstawie sprawozdań z badań przeprowadzonych w ramach nadzoru sanitarnego oraz badań w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonych przez przedsiębiorstwa wodociągowe – kanalizacyjne wydano 13 okresowych ocen jakości wody do spożycia przez ludzi.

LICZBA WODOCIĄGÓW NA TERENIE POWIATU MALBORSKIEGO

Jakość wody do spożycia w 2024 r. odpowiadała normom sanitarnym określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r., poz. 2294) za wyjątkiem:

- wodociągu lokalnego Piekarnia Szymankowo.

W roku 2024 zakończyło się postępowanie w sprawie warunkowej przydatności wody do spożycia w zakresie jonu amonowego. Przywrócono właściwą jakość wody do spożycia, odpowiadającą normom sanitarnym.

W związku z wykryciem bakterii grupy coli w próbce wody pobranej w hali produkcyjnej piekarni w dniu 7.05.2024 r. wydano decyzję stwierdzającą brak przydatności wody do spożycia. Wodociąg został wyłączony, a zakład zaopatrywany był w wodę z wodociągu publicznego. Zarządca wodociągu podjął natychmiastowe działania w celu usunięcia nieprawidłowości. W dniu 28.05.2024 r. PPIS w Malborku wydał ocenę jakości wody stwierdzającą przydatność wody do spożycia przez ludzi z wodociągu lokalnego Piekarnia Szymankowo.

Przedsiębiorstwa wodociągowo- kanalizacyjne odpowiedzialne za zaopatrzenie w wodę na terenie powiatu malborskiego:

- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Malborku sp. z o.o.
ul. Bolesława Chrobrego 31, 82-200 Malbork,
- Centralny Wodociąg Żuławski sp. z o.o. w Nowym Dworze Gdańskim, ul. Warszawska 28a,
82-100 Nowy Dwór Gdański,
- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej w Miłoradzu, ul. Główna 5, 82-213 Miłoradz,
- Gminny Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej, ul. Ludwika Solskiego 1,
82-200 Malbork.

Stan skolonizowania instalacji ciepłej wody użytkowej bakteriami z rodzaju Legionella sp. w nadzorowanych obiektach

W ramach nadzoru sanitarnego dokonano poboru:

- 4 próbek ciepłej wody użytkowej w Domu Pomocy Społecznej w Malborku,
- 5 próbek ciepłej wody użytkowej w budynkach Szpitala w Malborku.

W wyniku przeprowadzonych badań w ww. obiektach nie stwierdzono skolonizowania sieci wodnej przez bakterie Legionella.

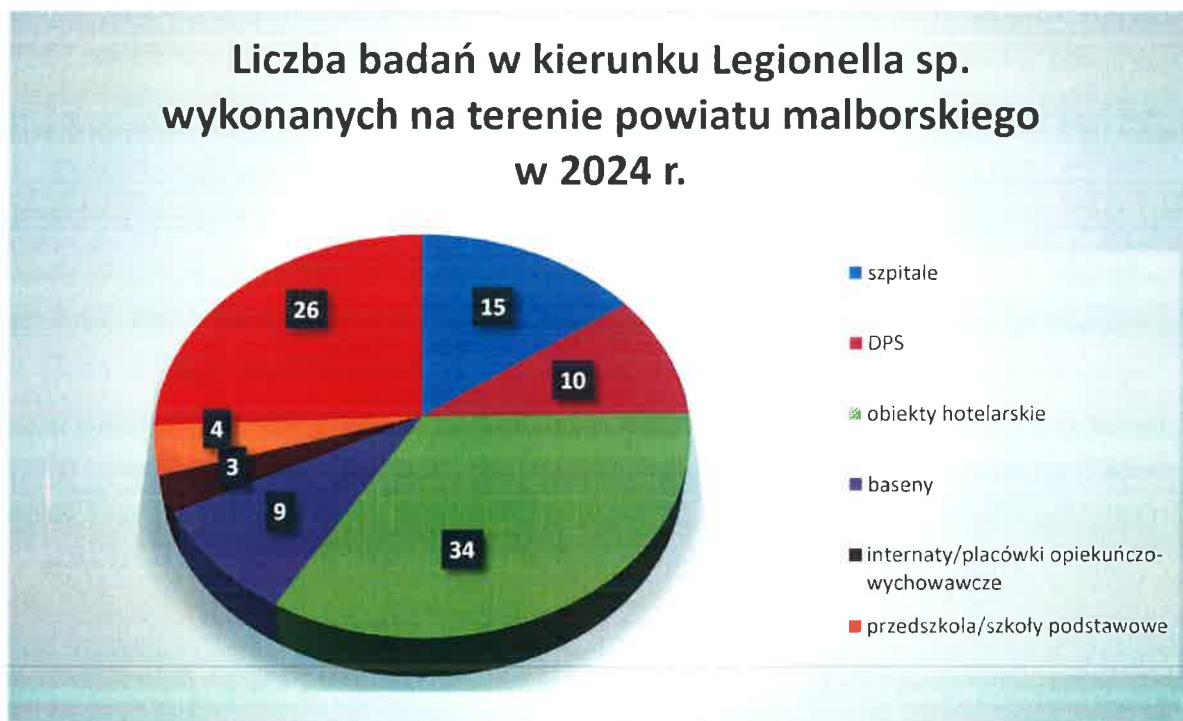

- 2 próbek w ramach dochodzenia epidemiologicznego związanego z zachorowaniem na Legionellozę osoby korzystającej z siłowni. W wyniku kontroli stwierdzono wysokie skażenie wewnętrznej sieci ciepłej wody użytkowej w siłowni znajdującej się w obiekcie handlowo – usługowym. Wydano decyzję nakazującą natychmiastowe wyłączenie z eksploatacji urządzeń wytwarzających aerozol wodno-powietrzny do czasu doprowadzenia jakości ciepłej wody do wymogów sanitarnych. Postępowanie administracyjne w toku z uwagi na terminy zawarte w decyzji. Przewidywany termin zakończenia postępowania czerwiec 2025 r.

- 4 próbek ciepłej wody użytkowej w obiektach basenowych na terenie miasta Malborka.

Badania wykazały wysokie skażenie wewnętrznej sieci ciepłej wody użytkowej w jednym z obiektów. Wydano decyzję nakazującą natychmiastowe wyłączenie z eksploatacji urządzeń wytwarzających aerozol wodno-powietrzny do czasu doprowadzenia jakości ciepłej wody do wymogów sanitarnych.

Zarządca obiektu podjął działania zmierzające do redukcji liczby bakterii. Powtórne wyniki badania wody nie wykazały przekroczeń. Decyzja została wykonana.

Laboratoria Badania Wody

Na terenie powiatu malborskiego funkcjonowały 2 laboratoria o udokumentowanym systemie jakości prowadzonych badań wody, zatwierdzone przez Państwowego Powiatowego

Inspektora Sanitarnego w Malborku.

Nazwa i adres organizacji macierzystej	Nazwa i adres laboratorium	Nr certyfikatu akredytacji/ data ważności
Centralny Wodociąg Żuławski sp. z o.o. ul. Warszawska 28/a, 82 – 100 Nowy Dwór Gdański	Laboratorium Badania Wody i Ścieków w Ząbrowie Ząbrowo 43 82 – 220 Stare Pole	AB 925 20.08.2025 r.
Eurofins Polska sp. z o.o. Al. Wojska Polskiego 90a 82 – 200 Malbork	Eurofins Polska sp. z o.o. Al. Wojska Polskiego 90a 82 – 200 Malbork	AB 1334 26.11.2025 r.

Obiekty użyteczności publicznej

Skontrolowane zakłady świadczące usługi branży beauty (71) posiadały wydzielone miejsca do przechowywania odzieży wierzchniej, pomieszczenia sanitarne dla klientów, pomieszczenia/miejsca do mycia sprzętu porządkowego. Narzędzia i sprzęt fryzjersko-kosmetyczny dezynfekowane były w środkach do tego przeznaczonych.

Narzędzia wielokrotnego użytku, których stosowanie powoduje naruszenie ciągłości tkanek, po każdym użyciu poddawane były dezynfekcji, następnie myciu i sterylizacji. Sterylizacja narzędzi odbywała się w zakładach lub w placówkach służby zdrowia na podstawie zawartych umów. W obiektach, w których przeprowadzane były zabiegi z naruszeniem ciągłości tkanek wdrożono i stosowano procedury zapewniające ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi. W obiektach świadczących usługi solaryjne (4) przestrzegane były wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 stycznia 2018 r. w sprawie umieszczania informacji o zakazie udostępniania solarium osobom, które nie ukończyły 18 roku życia oraz treści informacji o ryzyku związanym z korzystaniem z solarium zgodnie z ustawą z dnia 15 września 2017 r. o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania solarium”.

Zaobserwowano wzrost świadomości osób prowadzących zakłady beauty w zakresie świadczonych usług.

Podczas kontroli ww. zakładów prowadzono działania edukacyjne dla właścicieli i personelu z zakresu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym.

W okresie od 22.06.2024 r. do 25.08.2024 r. przy ul. Wileńskiej nad rzeką Nogat funkcjonowało

1 kąpielisko. Pobrano 1 próbkę wody z kąpieliska w ramach kontroli urzędowej oraz 4 próbki w ramach kontroli wewnętrznej. Organizator kąpieliska informował kąpiących się o jakości wody w kąpielisku. Kąpielisko oznakowane było przy użyciu tablicy informacyjnej zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wydano 5 bieżących ocen jakości wody w kąpielisku, stwierdzających przydatność wody do kąpeli. Na podstawie próbek mikrobiologicznych obejmujących 4 sezony kąpielowe sklasyfikowano jakość wody w kąpielisku jako doskonałą.

W sezonie letnim 2024 na terenie powiatu funkcjonowało także miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli nad jeziorem Gnojewo. Wydano 2 bieżące oceny jakości wody stwierdzające przydatność wody do kąpeli.

Pod nadzorem tutejszego organu znajdowały się 3 tereny rekreacyjne, Muzeum Zamkowe, 2 obiekty sportowe oraz 3 obiekty basenowe kryte. Pływalnie zaopatrywane w wodę z wodociągu publicznego Malbork. Pływalnie posiadały prawidłowe zaplecze higieniczne. Jeden obiekt posiadał dodatkowo urządzenie atrakcji wodnych, w 2 obiektach znajdowały się pomieszczenia odnowy biologicznej. We wszystkich obiektach umieszczono regulamin korzystania z pływalni. W ramach bieżącego nadzoru dokonano poboru 8 próbek wody do badań. Jakość wody analizowanych próbek nie stanowiła zagrożenia dla osób kąpiących i odpowiadała warunkom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 1230). W ramach kontroli wewnętrznej, w celu zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego wody użytkownikom pływalni zarządzający obiektami basenowymi prowadzili nadzór nad jakością wody basenowej.

Do dyspozycji mieszkańców powiatu i turystów odwiedzających nasz powiat znajdowało się 5 ustępów publicznych, w tym 3 stałe i 2 tymczasowe. Przeprowadzone kontrole w 2024 r. nie wykazały nieprawidłowości.

W zakresie bezpieczeństwa korzystania z usług noclegowych w 2024 r. nie zanotowano uchybień. Skontrolowano 21 obiektów, w tym: 8 hoteli, 2 pola biwakowe, 1 camping oraz 10 innych obiektów w których świadczone były usługi noclegowe.

W minionym roku pod nadzorem Sekcji HK znajdował się Dom Pomocy Społecznej, 1 placówka zapewniająca całodobową opiekę oraz 5 noclegowni dla bezdomnych.

Warunki sanitarno – higieniczne w skontrolowanych obiektach oceniono jako prawidłowe. Bielizna prana była w pralniach własnych lub oddawana do specjalistycznych pralni. Obiekty posiadały umowy na odbiór odpadów komunalnych. Zabiegi DDD wykonywane były systematycznie.

W obiektach świadczących usługi noclegowe, w trakcie kontroli prowadzono działania edukacyjne dotyczące profilaktyki zapobiegającej obecności bakterii *Legionella sp.* w wewnętrznej instalacji ciepłej wody użytkowej. Właściciele obiektów, w których w trakcie ich użytkowania wytwarzany jest aerozol wodno – powietrzny prowadzili kontrolę wewnętrzną jakości ciepłej wody użytkowej. Przedstawiane wyniki badań wody odpowiadały normom sanitarnym.

Obiekty podległe Ministerstwu Sprawiedliwości

W ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku znajdował się 1 zakład karny. Przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną. Kontrola nie wykazała nieprawidłowości.

Środki transportu publicznego

W roku 2024 tutejszy organ skontrolował 16 środków transportu publicznego. Stan sanitarno-higieniczny kontrolowanych pojazdów nie budził zastrzeżeń.

Dworce

Skontrolowano 1 dworzec kolejowy wraz z peronami. Przeprowadzona kontrola nie wykazała uchybień.

Postępowanie ze zwłokami i szczątkami ludzkimi

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku wydał 60 decyzji zezwalających na ekshumacje zwłok lub szczątków ludzkich oraz 15 postanowień na sprowadzenie zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy. Skontrolowano 1 cmentarz oraz 1 dom przedpogrzebowy, posiadający własne urządzenia chłodnicze. Ocenie sanitarnej poddano także 4 pojazdy do przewozu zwłok i szczątków ludzkich. Pojazdy były trwale oznakowane, spełniały wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 grudnia 2007 r. w sprawie wydawania pozwoleń i zaświadczeń na przewóz zwłok i szczątków ludzkich (Dz.U. z 2007 r. Nr 249, poz. 1866).

Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń podmiotów wykonujących działalność leczniczą

W roku 2024 na terenie szpitala powstał nowy budynek magazynu odpadów medycznych. Placówka posiadała umowę z firmami specjalistycznymi na odbiór odpadów komunalnych i medycznych - warunki gromadzenia, przechowywania i usuwania odpadów prawidłowe. Gospodarka i obrót bielizną czystą i brudną prowadzone bez zastrzeżeń. Transport i pranie bielizny realizowany był przez specjalistyczną firmę zewnętrzną.

Karetki pogotowia

Skontrolowano 2 karetki pogotowia. Mycie zewnętrzne pojazdów odbywało się w myjniach samochodowych. Wnętrze pojazdów myto i dezynfekowano zgodnie z procedurami. Kontrola nie wykazała uchybień.

Interwencje

W 2024 r. z terenu powiatu wpłynęło do PPIS w Malborku 17 próśb o interwencje w zakresie:

- 1 dotycząca nieprawidłowego stanu sanitarno - higienicznego pomieszczeń przeznaczonych dla podróżnych na Dworcu PKP w Malborku,
- 7 dotyczących nieprawidłowego stanu sanitarno - higienicznego oraz obecności insektów w lokalach mieszkalnych,
- 5 dotyczących nieprawidłowej gospodarki odpadami komunalnymi i nieczystościami ciekłymi,
- 1 dotycząca nieprawidłowego stanu sanitarno – porządkowego placu zabaw,
- 1 dotycząca bezradności w sprawach opiekuńczych nad dzieckiem,
- 1 dotycząca pogrzebania psa i królika w przydomowym ogrodzie,
- 1 dotycząca uciążliwości kotów bytujących w obrębie budynku mieszkalnego.

Przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych, wydano 2 decyzje nakazujące i 7 decyzji umarzających wszczęte postępowanie.

- 4 interwencje zasadne,
- 4 interwencje bezzasadne,
- 9 po rozpatrzeniu przekazano wg kompetencji.

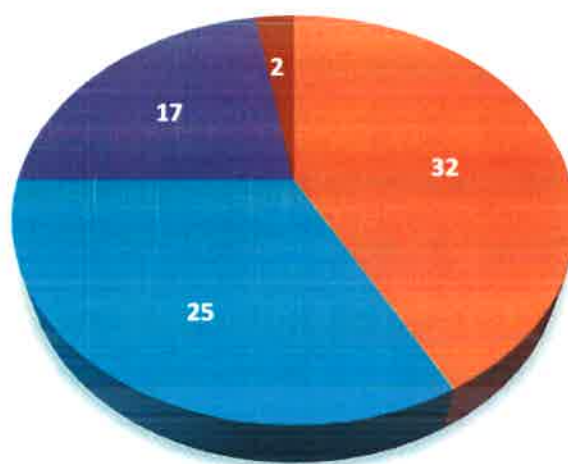
Wszystkie interwencje zostały załatwione terminowo.

SEKCJA HIGIENY PRACY

Nadzór bieżący nad warunkami pracy

W 2024 roku pracownicy Sekcji Higieny Pracy w Malborku przeprowadzili 93 kontrole w 76 zakładach pracy, w których zatrudnionych było 3496 pracowników. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 5 decyzji administracyjnych oraz 4 decyzje ustalające opłatę za czynności kontrolne.

Wykres 1. Liczba zakładów pracy skontrolowanych w roku 2024 w powiecie malborskim

■ do 9 pracowników ■ 10-49 pracowników ■ 50-249 pracowników ■ 250 i więcej pracowników

Stwierdzone uchybienia:

- brak aktualnych badań i czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy,
- nieskuteczna wentylacja mechaniczna,
- nieprawidłowy stan higieniczno- sanitarny pomieszczeń sanitarnych,
- brak rejestru prac narażających na szkodliwe czynniki rakotwórcze,
- brak dokumentacji stwierdzającej zapoznanie się pracowników ze szkodliwymi czynnikami rakotwórczymi
- przekroczenie NDS frakcji respirabilnej manganu.

Analiza narażenia zawodowego wykazała, że 110 pracowników zatrudnionych było w szkodliwych warunkach pracy, tj. w warunkach, w których stwierdzono stężenia i natężenia czynników szkodliwych dla zdrowia przekraczające dopuszczalne normy (NDS- najwyższe dopuszczalne stężenie; NDN-

najwyższe dopuszczalne natężenie).

Czynnik szkodliwy	Liczba osób pracujących w przekroczeniach
Hałas	81
Pyły	0
Czynniki chemiczne	2
Drgania mechaniczne	11
Mikroklimat (gorący i zimny)	16

Tabela 1. Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach normatywów higienicznych

Na terenie powiatu malborskiego w 1 zakładzie na 16 stanowiskach pracy obniżono hałas do obowiązujących norm dzięki zastosowaniu nowych rozwiązań technologicznych.

W przypadku braku możliwości eliminacji przekroczeń normatywów higienicznych, np. hałasu, egzekwuje się od pracodawców stosowanie odpowiednich rozwiązań organizacyjnych ograniczających narażenie pracowników. Ponadto należy prowadzić odpowiednią profilaktykę medyczną oraz właściwe środki ochrony indywidualnej.

Liczba chorób zawodowych stwierdzonych na terenie powiatu malborskiego.

W roku 2024 wydano 1 decyzję administracyjną o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (poz.15- przewlekła choroba narządu głosu spowodowana nadmiernym wysiłkiem głosowym u nauczyciela).

Nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w powiecie malborskim.

W roku 2024 nadzór nad substancjami chemicznymi, ich mieszaninami, czynnikami lub procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy pełniono zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 lipca 2012 roku w sprawie substancji chemicznych, ich mieszanin, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym, mutagennym lub reprotoksycznym w środowisku pracy (t.j.Dz.U. z 2024r., poz. 156)*

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu malborskiego skontrolowano 10 zakładów pracy, w których występowały czynniki rakotwórcze i mutagenne. W bezpośrednim kontakcie z ww. czynnikami w skontrolowanych zakładach zatrudnione były 224 osoby. Przeprowadzono 11 kontroli i wydano 1 decyzję dotyczącą poprawy warunków pracy. Wydana decyzja dotyczyła braku aktualnych rejestrów prac i pracowników narażonych na czynniki rakotwórcze.

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi.

Liczba pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne wyniosła na gr. 2-1341, a na gr. 3- 1132. W roku 2024 nie wydano żadnych decyzji dotyczących czynników biologicznych.

Informacja z zakresu nadzoru nad podmiotami leczniczymi.

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu malborskiego skontrolowano 7 obiektów zatrudniających 571 osób. W ww. obiektach nie ma narażenia na cytostatyki.

Współpraca z innymi instytucjami.

W 2024 r. Sekcja Higieny Pracy współpracowała (w zakresie chorób zawodowych) z Państwową Inspekcją Pracy, Wojewódzkim Ośrodkiem Medycyny Pracy w Gdańsku, Instytutem Medycyny Pracy w Łodzi).

Azbest

Skontrolowano 3 firmy, w tym 2 mające siedzibę na terenie powiatu malborskiego zajmujące się usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Skontrolowano 5 pracowników pozostających w kontakcie z wyrobami zawierającymi azbest.

Produkty biobójcze

W roku 2024 skontrolowano 13 podmiotów wprowadzających do obrotu produkty biobójcze. Nie wydano decyzji administracyjnych.

Nadzór nad środkami zastępczymi

Na terenie objętym nadzorem nie stwierdzono stacjonarnego punktu sprzedaży środków zastępczych. Prowadzono monitoring stron internetowych. Nie stwierdzono przypadków zatrucia środkami zastępczymi.

Promocja Zdrowia.

W 2024 r. Sekcja Higieny Pracy w nadzorowanych obiektach prowadziła działania informacyjno- edukacyjne w zakresie przeciwdziałania powstawania chorób zawodowych, szkodliwości działania czynników rakotwórczych w tym azbestu, przeciwdziałania powstawania nadmiernego hałasu na stanowiskach pracy. Kontynuowano działania kontrolne w ramach "Narodowego Programu Ograniczania Zdrowotnych następstw palenia tytoniu w Polsce". Rozpowszechniano informacje związane z kampaniami "Zdrowe i Bezpieczne miejsce pracy, bezpieczeństwo pracy w świecie cyfrowym", "Chroń siebie i innych- noś półmaskę". Edukowano w tematach:

- oceny ryzyka zawodowego,
- chorób zawodowych,
- profilaktycznych badań pracowników,
- instrukcji bhp,
- systemu pierwszej pomocy,

- czynników rakotwórczych,
- środków ochrony indywidualnej,
- niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin
- przepisów rozporządzenia REACH
- badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia.

SEKCJA HIGIENY DZIECI I MŁODZIEŻY

Stan higieniczno-sanitarny placówek nauczania i wychowania na terenie powiatu malborskiego w 2024 roku.

W roku 2024 pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie malborskim przeprowadzili łącznie 55 kontroli. Skontrolowano 46 stałych placówek oświatowo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży spośród 90 ujętych w ewidencji oraz 22 placówki zimowego i letniego wypoczynku.

Placówki objęte stałym nadzorem to przede wszystkim szkoły wszystkich typów i stopni, w tym szkoła wyższa, a także żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, placówka kształcenia ustawicznego, placówki z pobytem całodobowym, placówki opiekuńczo-wychowawcze, wsparcia dziennego oraz placówki wychowania pozaszkolnego.

W ramach czynności kontrolnych ocenie poddano stan sanitarny placówek oświatowo-wychowawczych pod względem posiadanej infrastruktury, w tym do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, bieżącej czystości i porządku, warunków do utrzymania higieny osobistej uczniów, możliwości pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych, obciążenia uczniów ciężarem tornistrów, dostosowania mebli szkolnych i przedszkolnych do wymagań ergonomii, tygodniowe rozkłady zajęć lekcyjnych, zachowanie prawidłowej wentylacji pomieszczeń, dostępności do profilaktycznej opieki medycznej, właściwego oświetlenia w pomieszczeniach edukacyjnych, przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin oraz organizacji dożywiania.

Stan sanitarny i techniczny żłobków i klubów dziecięcych

W 2024 roku na terenie powiatu malborskiego funkcjonowało 5 żłobków i 7 klubów dziecięcych, w tym jedna nowo otwarta placówka. Wszystkie 12 obiektów zostało objętych kontrolą, a łącznie uczęszczało do nich 207 dzieci. Przeprowadzone kontrole nie wykazały żadnych nieprawidłowości.

Stan sanitarny i techniczny placówek wychowania przedszkolnego

W 2024 roku na terenie powiatu malborskiego znajdowało się 16 samodzielnych placówek przedszkolnych oraz 5 funkcjonujących w zespołach szkół. Pracownicy sekcji Higieny Dzieci i Młodzieży skontrolowali 9 samodzielnych placówek przedszkolnych, do których uczęszczało łącznie 752 dzieci, w tym jeden punkt przedszkolny z 13 podopiecznymi i 2 placówki przedszkolne funkcjonujące w zespołach, do których uczęszczało 122 dzieci.

W ramach nadzoru nad przedszkolami przeprowadzono łącznie 10 kontroli, w tym w 9 samodzielnych przedszkolach oraz w 1 punkcie przedszkolnym. W wyniku kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Ergonomia w przedszkolach

Podczas nadzoru zwracano szczególną uwagę na dostosowanie mebli do wzrostu dzieci, ich odpowiednie zestawienie, oznakowanie, stan techniczny oraz posiadanie wymaganych certyfikatów. Oceniono dostosowanie mebli w oddziale obejmującym 13 dzieci. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

Stan sanitarny i techniczny szkół

W roku 2024 pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie malborskim przeprowadzili 10 kontroli, w tym 1 rekontrolę, w 8 szkołach podstawowych funkcjonujących samodzielnie, spośród 13 działających na terenie powiatu malborskiego. Poza tym skontrolowane zostały 2 szkoły podstawowe, spośród 5 funkcjonujących w zespołach szkół. Przeprowadzono łącznie 12 kontroli, w tym 1 rekontrolę. Do skontrolowanych szkół podstawowych uczęszczało w sumie 2160 dzieci, w tym 306 w zespołach szkół. Wydano 2 decyzje nakazujące poprawę warunków sanitarnych w 2 szkołach podstawowych, w tym w 1 funkcjonującej w zespole szkół i 2 decyzje płatnicze na łączną kwotę 928 zł.

W 2024 r. w powiecie malborskim w ewidencji znajdowały się również szkoły średnie, tj. 2 technika, w tym 1 w zespole szkół, do których uczęszczało łącznie 1030 uczniów. W obu placówkach przeprowadzono kontrole, w wyniku czego stwierdzono nieprawidłowości w 1 technikum w zespole szkół, wydano 1 decyzję nakazującą i 1 decyzję płatniczą na kwotę 537 zł.

W 2024 r. w ewidencji znajdował się również 1 internat w zespole szkół (60 podopiecznych), w którym podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości, wydano 1 decyzję nakazującą oraz 1 decyzję płatniczą na kwotę 537 zł.

Na terenie powiatu malborskiego w 2024 r. funkcjonowały 2 licea ogólnokształcące (1242 uczniów), w których przeprowadzono 3 kontrole, w tym 1 rekontrolę, wydano 1 decyzję nakazującą i 1 decyzję płatniczą na kwotę 537 zł.

Podsumowując, łącznie w powiecie malborskim w 2024 r. na szkoły różnego typu wydano 5 decyzji nakazujących poprawę stanu sanitarno - higienicznego i technicznego i 5 decyzji płatniczych na łączną kwotę 2466 zł. Nakazy decyzji w szczególności dotyczyły zapewnienia:

- 1) natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach szkolnych, zgodnie z obowiązującą normą PN-EN 12464-1:2021,
- 2) pomieszczeń do nauki w miejscu z wymaganym poziomem podłogi, który powinien się znajdować powyżej, lub być równy z poziomem terenu urządzonego przy budynku,
- 3) standardów dostępności do urządzeń sanitarnych,
- 4) właściwej wentylacji w pracowniach komputerowych,
- 5) prawidłowej nawierzchni dróg, przejść i dojazdów na terenie placówek,
- 6) ergonomicznych stanowisk pracy dla uczniów w pracowni komputerowej,

- 7) należytego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń do przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin zgodnie z zaleceniami zawartymi w kartach charakterystyki.

Ergonomia w szkołach

W użytkowaniu mebli szkolnych istotne jest stosowanie zasad ergonomii – dostosowanie wymiarów mebli do wzrostu uczniów. W 2024 roku ocenę dostosowania mebli do wzrostu przeprowadzono w 9 szkołach, w tym w 3 szkołach funkcjonujących w zespołach szkół. W 63 oddziałach oceniono 1226 stanowisk, w tym 141 stanowisk w 8 oddziałach szkół funkcjonujących w zespołach. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych w szkołach

W 2024 roku ocenę rozkładu zajęć lekcyjnych przeprowadzono w 5 szkołach dla 25 oddziałów. Nie stwierdzono nieprawidłowości. W skontrolowanych szkołach prowadzone były zajęcia w systemie jednozmianowym.

Działania zapobiegające wadom postawy u dzieci i młodzieży – akcja ważenia plecaków

W 2024 r. w szkołach na terenie powiatu malborskiego przeprowadzono ważenie tornistrów w:

- 1) 2 szkołach podstawowych, w 11 oddziałach zważono 215 dzieci i ich tornistry.

W wyniku badań stwierdzono, że w:

- 145 przypadkach tornister mieścił się w niskiej normie, tj. ważył do 10% masy ciała dziecka,
- 196 przypadkach tornister mieścił się w wysokiej normie i stanowił od 10-15% masy ciała dziecka,
- 19 przypadkach tornister przekraczał normy i ważył powyżej 15% masy dziecka,

- 2) 1 szkole podstawowej w zespole szkół w 5 oddziałach zważono 96 dzieci i ich tornistry.

W wyniku badań stwierdzono, że w:

- 43 przypadkach tornister mieścił się w niskiej normie, tj. ważył do 10% masy ciała dziecka,
- 84 przypadkach tornister mieścił się w wysokiej normie i stanowił od 10-15% masy ciała dziecka,
- 12 przypadkach tornister przekraczał normy i ważył powyżej 15% masy dziecka.

Podczas badania w 2024 r. zaobserwowano, że wielu uczniów miało w plecakach przedmioty, które nie były potrzebne do zajęć w danym dniu, co znacząco zwiększało ich ciężar, tj. waga plecaka przekraczała 15% masy ciała ucznia. W związku z powyższym przeprowadzono działania edukacyjno - informacyjne na temat wad postawy, w tym wskazówki dot. prawidłowego doboru i wagi plecaków szkolnych. Powyższe działania, mające na celu zapobieganie wadom postawy u dzieci i młodzieży, będą

kontynuowane w kolejnych latach.

Przygotowanie szkół do nowego roku szkolnego 2024/ 2025 na terenie powiatu malborskiego

Podczas przerwy wakacyjnej, jak co roku placówki oświatowe miały możliwość przeprowadzania remontów, modernizacji, wymiany mebli szkolnych i konserwacji wyposażenia sal lekcyjnych. W 2024 r. odwiedzone 6 wybranych szkół z terenu powiatu malborskiego, w których dokonano oceny przygotowania do nowego roku szkolnego. Podczas kontroli stwierdzono, że szkoły zapewniły:

Szkoły z powiatu malborskiego

- prowadzenie zajęć w systemie jednozmianowym,
- sale lekcyjne o odpowiedniej powierzchni 2,5 m na jednego ucznia (przy pełnym obłożeniu),
- wentylację grawitacyjną i/lub mechaniczną w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt uczniów (sale lekcyjne, świetlice, sale gimnastyczne),
- dożywianie dzieci (posiłki obiadowe jedno lub dwudaniowe przygotowywane na miejscu lub dowożone), dostęp do wody pitnej (źródółka, poidółka, woda w dzbankach),
- natężenie oświetlenia sztucznego zgodnie z PN, możliwość ochrony przed nadmiernym nasłonecznieniem (rolety w oknach),
- świetlice dla dzieci, miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych (w indywidualnych szafkach, lub w salach lekcyjnych),
- dostęp do urządzeń higieniczno-sanitarnych dla uczniów,
- warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego na terenie szkół (sala gimnastyczna, wyposażenie posiadające odpowiednie atesty i certyfikaty), zaplecze sanitarne przy blokach sportowych, korzystanie z obiektów sportowych poza placówką (basen, lodowisko, ORLIK),
- gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach,

- jakość wody użytkowej ciepłej (badania w kierunku bakterii Legionella).

Na podstawie oceny ww. placówek z powiatu malborskiego stwierdzono, że szkoły były w pełni przygotowane do rozpoczęcia nowego roku szkolnego 2024/2025.

Nadzór nad szkołami wyższymi

W 2024 r. w powiecie malborskim w ewidencji znajdowała się 1 szkoła wyższa, przeprowadzono 1 kontrolę, w wyniku której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Stan sanitarny placówek z pobytem całodobowym

W ewidencji w powiecie malborskim zarejestrowane były 3 placówki całodobowe opiekuńczo-wychowawcze. Skontrolowano 1 placówkę, w wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego.

Nadzór nad placówkami wychowania pozaszkolnego

W roku 2024 w ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie malborskim znajdowało się 8 placówek wychowania pozaszkolnego, w tym młodzieżowe domy kultury, ognisko plastyczne, szkoła muzyczna oraz pozaszkolne placówki specjalistyczne. Przeprowadzono 4 kontrole w 3 obiektach, w tym 1 kontrolę sprawdzającą, w wyniku której wyegzekwowano nakaz 1 decyzji z lat ubiegłych. W wyniku kontroli w ognisku plastycznym stwierdzono szereg nieprawidłowości dot. stanu sanitarno – higienicznego i technicznego pomieszczeń placówki, w związku z tym wydano decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości w obszarze stolarki okiennej, ścian i sufitów oraz podłogi. W toku postępowania administracyjnego wydano decyzję płatniczą na kwotę 537 zł.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2024 roku w elektronicznej bazie wypoczynku zarejestrowano 44 turnusy w powiecie malborskim, w tym 34 letniego i 10 zimowego wypoczynku. Skontrolowano ogółem 22 turnusy, w tym 17 letniego i 5 zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży zorganizowanego w obiektach całorocznych usług hotelarskich, jak i w obiektach sezonowych.

Akademia Piłkarska Kowale

Klub Sportowy DAMROKA Chmielno

Wszystkie placówki zapewniły prawidłowe warunki pobytu i wypoczynku, tj. ciepłą bieżącą wodę, pokoje, świetlice, warunki do uprawiania sportu i rekreacji. W ramach kontroli zimowego i letniego wypoczynku prowadzono współpracę z Komendą Powiatową Policji.

W ramach kontroli zimowego i letniego wypoczynku podejmowano działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, propagowano właściwe zachowania, przekazano ulotki dotyczące bezpiecznego wypoczynku, szkodliwości palenia tytoniu, stop dopalaczom, grzybobraniu, wszawicy, meningokoków, pneumokoków, HIV/AIDS i COVID-19 informowano o serwisie kąpieliskowym na stronie internetowej <https://sk.gis.gov.pl/> oraz o obowiązku wykonywania badań ciepłej wody użytkowej w zakresie bakterii Legionella sp. Informacje na temat bieżących kontroli podczas wypoczynku dzieci i młodzieży umieszczano też na portalu społecznościowym FB.

W 2024 r. w wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 6 obiektach w zakresie stanu sanitarno-technicznego. W celu zapewnienia prawidłowych warunków pobytu dzieci i młodzieży wydano zalecenia i prowadzono postępowanie administracyjne. Wystawiono 6 decyzji płatniczych na kwotę 3003,- zł. Wydano 11 decyzji administracyjnych, w tym 5 decyzji zmieniających termin usunięcia uchybień. Decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu sanitarno – technicznego w przewodzie dotyczyły: natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach szkolnych, zgodnie z obowiązującą normą PN-EN 12464-1:2021, standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, wentylacji w pracowniach komputerowych, prawidłowej nawierzchni dróg, przejść i dojazdów na terenie placówek, ergonomicznych stanowisk pracy dla uczniów w pracowni komputerowej, należytego stanu sanitarno – technicznego pomieszczeń do przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin zgodnie z zaleceniami zawartymi w kartach charakterystyki. stolarki okiennej, ścian i sufitów oraz podłogi w salach lekcyjnych, na klatkach schodowych i w ciągach komunikacyjnych. W 2024 r. wyegzekwowano nakazy 1 decyzji i częściowo 3 decyzji, w tym 2 z lat ubiegłych.

Zmiany w infrastrukturze nadzorowanych placówek:

Na terenie powiatu malborskiego w 2024 r. nastąpiło kilka zmian w infrastrukturze nadzorowanych placówek, tj. w:

- 1) budynku Niepublicznego Przedszkola "PROMYK", ul. Kościelna 10 w Malborku utworzono klub dziecięcy,
- 2) w miejscu Przedszkola Niepublicznego "Pod Kasztanami" przy ul. Zielenieckiej 15 w Malborku powstało Dwujęzyczne Przedszkole Montessori House,
- 3) Klub Malucha, ul. Gdańskiej 43b w Nowym Stawie z uwagi na rozbudowę budynku Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Nowym Stawie został tymczasowo przeniesiony do budynku Nowostawskiego Centrum Kultury i Biblioteki przy ul. Jana Pawła II 2 w Nowym Stawie,
- 4) dobudowano 1 salę pobytu dla dzieci na potrzeby Żłobka przy ul. Marynarki Wojennej 22 w Starym Polu.

- 5) przeprowadzono remont generalny w świetlicy w Dębinie w Gminie Nowy Staw,
- 6) oddano do użytkowania Boisko przy Szkole Podstawowej w Kończewicach w Gminie Miłoradz,
- 7) oddano do użytkowania Boisko ORLIK przy Szkole Podstawowej w Nowej Wsi Malborskiej przy ul. Moniuszki 24 w Gminie Malbork.

Podjęmowane działania w zakresie promocji zdrowia oraz inne przedsięwzięcia edukacyjno – informacyjne w 2024 r.

W 2024 r. w powiecie malborskim przeprowadzono następujące działania edukacyjne i informacyjne mające na celu promocję zdrowia:

1. Podczas bieżących kontroli placówek oświatowych będących pod nadzorem PPIS w Malborku, w celu poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego uczniów podejmowano działania informacyjno – edukacyjne nt.:
  - dostosowania mebli szkolnych do wymagań ergonomii w szkołach podstawowych,
  - wagi tornistrów szkolnych uczniów,
  - organizacji miejsc na pozostawienie w szkole podręczników i przyborów szkolnych, w odniesieniu do klas 4-8 szkół podstawowych,
  - wad postawy, wad wzroku, profilaktyki zdrowotnej uczniów, w tym postępowania w przypadku wystąpienia wszawicy w szkole oraz pozostawiano broszury informacyjne.
2. W trakcie wypoczynku letniego i zimowego wykonano działania mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży, propagowano właściwe zachowania, przekazano ulotki dotyczące bezpiecznego wypoczynku, szkodliwości palenia tytoniu, stop dopalaczom, grzybobraniu, wszawicy, meningokoków, pneumokoków, HIV/AIDS oraz o serwisie kąpieliskowym na stronie internetowej <https://sk.gis.gov.pl/>.
3. Wspólnie z sekcją HŻŻiPK przeprowadzono działania edukacyjne dla dzieci i młodzieży o charakterze profilaktycznym. Spotkania edukacyjne odbyły się w 1 szkole podstawowej w Malborku. Tematami zajęć były: wady postawy, higiena rąk oraz zdrowe odżywianie. W spotkaniach wzięło udział łącznie: ok. 100 uczniów z 2 klas - I oraz jednego oddziału "0".
4. Osobom zainteresowanym i placówkom oświatowym udzielano informacji na temat higieny, m. in. dotyczących postępowania w przypadku wystąpienia wszawicy w placówce, przesyłano materiały informacyjne pocztą elektroniczną.
5. Podczas imprez plenerowych, takich jak:
  - a) Piknik zorganizowany z okazji Dnia Dziecka na Centralnym Placu Zabaw w Malborku,

- b) Piknik profilaktyczny pn.: "Malborskie Dni Profilaktyki" zorganizowanego na Placu św. Urszuli Ledóchowskiej w Malborku,
  - c) Impreza sportowo - rekreacyjna "Czas na sport!" przy ZSP nr 1 w Malborku,
  - d) Punkt informacyjny na terenie Kąpieliska nad rzeką Nogat w Malborku,
  - e) Punkt informacyjny przy kompleksie basenów w Nowym Stawie,
- wspólnie z sekcją OZiPZ przekazywano społeczeństwu lokalnemu informacje, słownie i w postaci broszur oraz ulotek na temat zdrowia, higieny, kleszczy, wszawicy, grzybów, zdrowych i bezpiecznych zachowań podczas wypoczynku letniego
6. Przeprowadzono działania edukacyjno informacyjne na temat wad postawy, doboru prawidłowego plecaka i jego prawidłowej wagi podczas akcji ważenia tornistrów w 3 szkołach podstawowych, w tym w 1 szkole podstawowej funkcjonującej w zespole szkół na terenie powiatu malborskiego.
  7. W związku z rozpoczęciem sezonu letniego przekazano kierownikom wypoczynku materiały edukacyjno – informacyjne na temat bezpiecznej żywności oraz higieny rąk, jak również obowiązku niezwłocznego informowania PPIS o przypadku wystąpienia zakażenia pokarmowego.
  8. Wystosowano do dyrektorów szkół i placówek z powiatu malborskiego pismo z załączoną prezentacją edukacyjno - informacyjną pn.: "Oświecenie pomieszczeń w placówkach oświatowo – wychowawczych".

Podsumowanie i wnioski.

Stan higieniczno-sanitarny placówek nauczania i wychowania na terenie powiatu malborskiego w 2024 roku zdecydowanie uległ poprawie. W 2024 r. wydano łącznie 11 (mniej o 3 w porównaniu do ubiegłego roku) decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno technicznego w placówkach oświatowych, w tym 6 (mniej o 2 w porównaniu do poprzedniego roku) decyzji zmieniających termin wykonania nakazów. Wyegzekwowano ogółem nakazy z 1 i częściowo 3 decyzji administracyjnych, tym 2 z lat ubiegłych. Przyczyną prolongaty terminów większości decyzji był brak wystarczających środków finansowych.

Podkreślić należy, że pomimo trudności finansowych placówek oświatowych stan sanitarno-techniczny nadzorowanych obiektów uległ poprawie. Zdecydowana większość placówek skontrolowanych w 2024 roku zapewniła dzieciom oraz uczniom bezpieczne i higieniczne warunki pobytu i nauki, meble i urządzenia sportowe systematycznie wymieniane są na nowe, posiadające wymagane certyfikaty oraz atesty. Współpraca z organami prowadzącymi układała się prawidłowo, a dyrektorzy szkół i placówek byli otwarci na działania prozdrowotne w społeczności szkolnej, co w efekcie zminimalizowało liczbę zgłaszanych interwencji.

Ponadto w trosce o bezpieczeństwo dzieci i młodzieży prowadzono współpracę z pracownikami sekcji Bezpieczeństwa Żywności, Żywnienia i Produktów Kosmetycznych, Higieny Komunalnej, sekcji

Przeciwpidemicznej, Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego oraz Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia, jak również przedstawicielami Policji i urzędów gmin i miast.

OŚWIATA ZDROWOTNA I PROMOCJA ZDROWIA

W obszarze oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia podejmuje się szereg działań mających na celu:

- upowszechnienie informacji o zakresie zapobiegania i eliminowania negatywnego wpływu czynników i zjawisk fizycznych, chemicznych i biologicznych na zdrowie ludzi;
- inicjowanie przedsięwzięć zmierzających do zaznajomienia społeczeństwa z czynnikami szkodliwymi dla zdrowia;
- pobudzanie aktywności społecznej do działań na rzecz własnego zdrowia.

Służą temu realizowane programy prozdrowotne, akcje i kampanie informacyjno – edukacyjne w szkołach, szkolenia, udział w imprezach plenerowych oraz informacje upowszechniane za pośrednictwem mediów lokalnych.

Zakres działań programowych i nieprogramowych podejmowanych przez Oświatę Zdrowotną i Promocję Zdrowia obejmował:

- profilaktykę palenia tytoniu;
- profilaktykę zażywania substancji psychoaktywnych
- profilaktykę uzależnień;
- profilaktykę HIV/AIDS;
- promowanie aktywnego stylu życia i zasad zbilansowanej diety;
- promowanie szczepień,
- profilaktykę czerniaka;
- profilaktykę chorób odkleszczowych.

PROFILAKTYKA ZAŻYWANIA SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH

Celem akcji jest dostarczenie młodym ludziom podstawowych informacji na temat substancji psychoaktywnych i zagrożeń wynikających z ich zażywania, a w konsekwencji zwiększenia ostrożności i zmniejszenia otwartości na kontakty z tymi produktami. Informacje na ten temat są umieszczone na stronie internetowej stacji, prowadzi się dystrybucję materiałów a także monitoring stron internetowych.

W 2024 r. przeprowadzono następujące działania edukacyjne w obszarze środków zastępczych:

- spotkanie edukacyjne z uczniami Szkoły Podstawowej w Nowej Wsi Malborskiej – 45 osób,
- spotkanie edukacyjne z uczniami Szkoły Podstawowej nr 3 w Malborku – 60 osób,
- spotkanie edukacyjne z uczniami Zespołu Szkół Technicznych w Malborku – 71 osób,
- spotkanie edukacyjne z uczniami Technikum nr 3 w Malborku – 225 osób,
- spotkanie edukacyjne z uczniami Szkoły Podstawowej nr 6 w Malborku – 50 osób,

- spotkanie edukacyjne z uczniami Szkoły Podstawowej nr 9 w Malborku – 55 osób,
- spotkanie edukacyjne z uczniami Szkoły Podstawowej w Miłoradzu– 32 osoby,
- spotkanie edukacyjne z uczniami I Liceum Ogólnokształcącego w Malborku – 220 osób.

Tematyka związana z uzależnieniami i skutkami zdrowotnymi zażywania substancji psychoaktywnych była poruszana w czasie funkcjonowania punktów edukacyjnych na imprezach plenerowych tj. miejska zabawa z okazji Dnia Dziecka, Malborskie Dni Profilaktyki, piknik rodzinny w Lisewie Malborskim, kąpielisko Malbork, kompleks basenów w Nowym Stawie, a także w czasie trwania Festynu Międzypokoleniowego w Malborku.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku współuczestniczy również w realizacji programu skierowanego do uczniów klas VI – VIII z terenu powiatu malborskiego pt. „Używki – nie przegraj życia”, którego celem jest uświadomienie młodzieży skutków związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych. Organizatorem programu jest Komenda Powiatowa Policji w Malborku.

*Spotkanie edukacyjne
z uczniami Szkoły
Podstawowej w Miłoradzu.*

PROGRAM OGRANICZENIA ZDROWOTNYCH NASTĘPSTW PALENIA TYTONIU W POLSCE

Celem rządowego programu, koordynowanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną jest zmniejszenie zachorowań, inwalidztwa i zgonów wynikających z palenia tytoniu i e-papierosów (choroby układu krążenia, oddechowego, nowotwory itp.) poprzez zmniejszenie ekspozycji na dym tytoniowy.

W ramach programu podejmowane były następujące działania:

- monitorowanie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 9 listopada 1995 roku o ochronie zdrowia

przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1162) Pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili w tym zakresie 410 kontroli w zakładach pracy, placówkach oświatowych, podmiotach leczniczych i w placówkach użyteczności publicznej. Kontrole wykazały, że zakaz palenia papierosów tradycyjnych i elektronicznych jest przestrzegany.

ŚWIATOWY DZIEŃ BEZ TYTONIU

Celem kampanii Światowego Dnia bez Tytoniu 2024 było zwrócenie uwagi na manipulacyjne praktyki przemysłu tytoniowego, który celowo kieruje swoje produkty do młodzieży. Firmy tytoniowe stosują manipulacyjne techniki marketingowe, w tym reklamy w mediach społecznościowych i na platformach streamingowych, aby przyciągnąć młodych ludzi, ponieważ przemysł tytoniowy potrzebuje nowych klientów, aby zastąpić tych, którzy umierają lub rzucają palenie. Działania w PSSE w Malborku polegały zamieszczaniu wiarygodnych i potwierdzonych naukowo informacji w mediach społecznościowych na temat tego nałogu.

„ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ?”

Program realizowany przez 50 uczniów Zespołu Szkół Technicznych w Malborku. W ramach realizacji programu podejmowane są tematy dot. szkodliwości zażywania substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków, alkoholu i tytoniu oraz zagadnienia dot. świadomego macierzyństwa. Przeprowadzono I wizytację programu.

KRAJOWY PROGRAM ZWALCZANIA AIDS I ZAPOBIEGANIA ZAKAŻENIOM HIV

Program skierowany do ogółu społeczeństwa. Informacje dot. profilaktyki HIV/AIDS są umieszczone na stronie internetowej stacji i Facebooku. Materiały edukacyjne w postaci ulotek i broszur są dystrybuowane podczas spotkań z pedagogami szkolnymi i w czasie prowadzenia stoisk informacyjnych na imprezach plenerowych. Z okazji Światowego Dnia Walki z AIDS odbyły się 2 Olimpiady Międzyszkolne z zakresu wiedzy ogólnej HIV/AIDS. Rywalizowała ze sobą młodzież ze szkół podstawowych z miasta Malborka i uczniowie szkół ponadpodstawowych. W Olimpiadzie Międzyszkolnej szkół podstawowych uczestniczyło 15 osób z 5 szkół. W eliminacjach szkolnych uczestniczyło 70 uczniów. Nagrody dla laureatów ufundował Urząd Miasta Malborka. W Olimpiadzie Międzyszkolnej szkół ponadpodstawowych udział wzięło 12 uczniów z 4 szkół. W eliminacjach szkolnych uczestniczyło 71 osób. Nagrody dla laureatów zostały ufundowane przez Starostwo Powiatowe w Malborku. Olimpiady wiedzy zostały przeprowadzone przy współpracy z pracownikami PCK w Malborku.

*Laureaci Olimpiady Międzyszkolnej
w Malborku*

„ZNAMIĘ! ZNAM JE?”

Program skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych poruszający ważną tematykę dot. zachorowania na nowotwór skóry tzw. czerniak. Program był realizowany przez uczniów 4 szkół ponadpodstawowych. Edukacją objęto 777 uczniów i 4 realizatorów programu w placówkach. Informacje o programie są zamieszczone na stronie internetowej i Facebooku. Materiały edukacyjne w postaci ulotek, zakładki i plakatów na bieżąco są przekazywane do placówek oświatowych. Przeprowadzono 1 wizytację programu w placówce szkolnej.

„PODSTĘPNE WZW”

Celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy nt. infekcji wywołanych przez wirusy zapalenia wątroby typu B i C. Program był realizowany przez 4 szkoły ponadpodstawowe. Edukacją objęto 200 uczniów i 4 realizatorów programu w placówce. Informacje o programie są zamieszczone na stronie internetowej i Facebooku. Materiały edukacyjne w postaci ulotek i plakatów na bieżąco są przekazywane do placówek oświatowych.

„TRZYMAJ FORMĘ!”

Celem Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego „Trzymaj formę!” jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki. W roku szkolnym 2023/2024 w programie uczestniczyły 3 szkoły podstawowe z liczbą 244 uczniów. Informacje o programie są zamieszczone na stronie internetowej i Facebooku. Materiały

edukacyjne w formie broszur dla rodziców, poradnika metodycznego i scenariuszy zajęć są dystrybuowane do koordynatorów szkolnych. Przeprowadzono 1 wizytację programu w placówce szkolnej.

KAMPANIA INFORMACYJNA WS. SZCZEPIEŃ W TYM EUROPEJSKI TYDZIEŃ SZCZEPIEŃ

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny prowadzi na bieżąco szeroko zakrojoną akcję dot. promowania szczepień ochronnych, w tym szczepień zalecanych – HPV, COVID – 19, p/grypie, p/krztuścowi. Na stronie internetowej i Facebooku umieszczane są na bieżąco informacje o szczepieniach obowiązkowych i zalecanych. Akcje edukacyjne prowadzi się również w punktach informacyjno – edukacyjnych podczas imprez plenerowych.

Spotkanie edukacyjne ze słuchaczami Uniwersytetu 3 Wieku

AKCJA #LATOZSANEPIDEM

W sezonie letnim pracownicy PSSE w Malborku aktywnie uczestniczyli w wydarzeniach plenerowych propagując zdrowy styl życia. W punktach informacyjno – edukacyjnych można było uzyskać informacje dot. profilaktyki chorób zakaźnych i cywilizacyjnych, zaopatrzyć się w materiały edukacyjne z zakresu szczepień, profilaktyki HIV/AIDS, pneumokoków, meningokoków, palenia tytoniu. Przy użyciu alkogogli i narkogogli każdy mógł sprawdzić stan swojego umysłu po zażyciu środków psychoaktywnych. Punkty edukacyjno – informacyjne funkcjonowały w czasie miejskiej zabawy z okazji Dnia Dziecka, Malborskich Dni Profilaktyki, pikniku rodzinnego w Lisewie Malborskim, na kąpielisku w Malborku, przy kompleksie basenów w Nowym Stawie, a także w czasie trwania Festynu Międzypokoleniowego w Malborku.

Kompleks basenów w Nowym Stawie

Kąpielisko Malbork

BEZPIECZEŃSTWO DZIECI PODCZAS WYPOCZYNKU LETNIEGO I ZIMOWEGO

Podczas trwania wypoczynku letniego i zimowego PPIS w Malborku prowadzi intensywne działania dot. bezpieczeństwa wypoczynku. Podczas pogadarek pozostawiane są materiały edukacyjne. Działania prowadzone są wspólnie z pracownikami Komendy Powiatowej Policji w Malborku.

Wypoczynek letni w Nowym Stawie

Wypoczynek letni w Malborku

PROFILAKTYKA ZATRUĆ GRZYBAMI

Informacje o grzybach jadalnych i trujących są umieszczone na stronie internetowej stacji. W sezonie jesiennym dyżur pełnią klasyfikatorzy grzybów.

PROFILAKTYKA GRYPY, OSPY, ODRY

Podjęmowane działania mają na celu uświadomienie społeczeństwu zagrożeń związanych z zachorowaniem na grypę, ospę, odrę, a także propagowanie szczepień ochronnych. Informacje zawierające treści edukacyjne umieszczone są na stronie internetowej i portalu Facebook.

STOP WSZAWICY

W miarę potrzeb są udzielane informacje dot. przebiegu zakażenia wszawicą, a także sposobów zapobiegania. Dystrybuowane są ulotki dot. wszawicy.

KAMPANIA EFSA „WYBIERAJ BEZPIECZNA ŻYWNOŚĆ”

Celem kampanii jest zwiększenie wiedzy społeczeństwa na temat roli nauki w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności oraz zachęcenie konsumentów do dokonywania świadomych wyborów żywieniowych. Spotkania na których poruszano tematy dot. suplementów diety, higieny i oznakowania produktów odbyły się w Zespole Szkół Technicznych i Technikum nr 3 w Malborku. Udział w nich wzięli uczniowie klas gastronomicznych. Informacje zawierające treści edukacyjne umieszczone są na stronie internetowej i portalu Facebook.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego realizował ustawowe obowiązki i zadania w zakresie zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru sanitarnego nad kolejnymi etapami procesów inwestycyjnych na terenie powiatu malborskiego. Działalność polegała na kontroli przestrzegania obowiązujących norm i przepisów pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych na etapie planowania przestrzennego, projektowania inwestycji, ich realizacji oraz przekazywania do użytkowania.

W 2024 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu malborskiego rozpatrzył 91 spraw, które dotyczyły:

1. Strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w ramach której dokonano uzgodnienia:
  - 3 projektów dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko,
  - 13 propozycji zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.
2. Oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w ramach której wydano:
  - 14 opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko,
  - 1 opinię w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.
3. Uzgadniania dokumentacji projektowej dotyczącej budowy lub zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych oraz planów i projektów technologicznych dostosowania istniejących lokali użytkowych do nowej funkcji – 13 wniosków.
4. Uzgadniania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych – 1 wniosek (ocena higieniczną na materiały i wyroby stosowane w procesach uzdatniania wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi).
5. Stanowisk w ramach uczestniczenia w dopuszczeniu do użytku obiektów budowlanych – 34 wnioski.
6. Wydawano opinie dotyczące m. in.: spełnienia wymagań sanitarnych w obiektach oświatowych, opiekuńczo wychowawczych i żywieniowych – 4 wnioski, zatwierdzeń systemu jakości badań wody do spożycia przez ludzi - 2 wnioski oraz spełnienia wymogów higienicznych i zdrowotnych ujętych w projektach decyzji o ustaleniu warunków zabudowy lub inwestycji celu publicznego – 6 wniosków. Łącznie – 12 wniosków.

W trakcie rozpatrywania spraw w 2024 roku na terenie całego powiatu malborskiego przeprowadzono 31 kontroli i wizytacji w obiektach.

Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny w 2024 r. każdorazowo prowadził działania edukacyjno-informacyjne w ramach wykonywanych kontroli. Zakres tematyczny prowadzonych działań obejmował między innymi: zapewnienie właściwych wymagań dla wentylacji i klimatyzacji, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wysokiego ryzyka z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego ludzi (w szczególności obiekty całodobowe sprawujące opiekę nad osobami z obniżoną odpornością); pomieszczenia higieniczno-sanitarne; zapewnienie właściwych wymagań dla instalacji wodociągowych.

W ramach Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego w 1 placówce zapewniającej całodobową opiekę (osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych, w podeszłym wieku) przeprowadzono działania o charakterze profilaktycznym dotyczące występowania bakterii Legionella w odniesieniu do wewnętrznego systemu wodociągowego oraz systemów wentylacyjno-klimatyzacyjnych.

Liczba kontroli, wydanych opinii sanitarnych oraz zajętych stanowisk w tym: decyzji i postanowień związanych z działalnością Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego uzależniona była od ilości wniosków złożonych w PSSE w Malborku w związku z inwestycjami realizowanymi na terenie powiatu malborskiego

